

**GEMEENTE
ALBRANDSWAARD**

**KADERBRIEF
2019-2020**

mei 2019

INHOUDSOPGAVE

INHOUDSOPGAVE	2
VOORWOORD	3
1^e TUSSENRAPPORTAGE 2018	4
FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN	5
PROGRAMMA'S	7
TOELICHTINGEN OP DE BELEIDSMATIGE AFWIJKINGEN	8
RECAPITULATIE VAN DE FINANCIËLE AFWIJKINGEN	9
TOELICHTINGEN OP DE FINANCIËLE AFWIJKINGEN	11
RECAPITULATIE VAN DE BUDGETTAIRE NEUTRALE POSTEN	16
BUDGETTAIR NEUTRALE WIJZIGINGEN	18
BIJLAGEN	22
BIJLAGE 1 - INVESTERINGSKREDIETEN	23
BIJLAGE 2 - TOTAAL OVERZICHT SPEERPUNTEN	25
BIJLAGE 3 - TOTAAL OVERZICHT MOTIES	28
VOORJAARSNOTA 2019	29
A. FINANCIËLE UITGANGSPOSITIE	30
B. KADERS PROGRAMMABEGROTING 2019-2022	32
C. AGENDA VAN DE SAMENLEVING	35
D. AUTONOME ONTWIKKELINGEN 2019	47
E. BEDRIJFSVOERING	49
F. INVESTERINGEN	50
G. VOORGESTELDE DEKKING	51
H. GEVOLGEN GEMEENTELIJK BELASTINGBELEID	53

VOORWOORD

In 2018 zijn er gemeenteraadsverkiezingen gehouden en is ook een nieuwe coalitie in Albrandswaard aangetreden. Dit is dan ook de eerste Voorjaarsnota is die door het nieuwe college van burgemeester en wethouders wordt aangeboden. Zoals gebruikelijk rapporteren wij in de 1^e tussenrapportage over het lopende jaar 2019 en leggen wij de Voorjaarsnota 2020 aan u voor om kaders mee te geven voor het opstellen van de komende programmabegroting 2020.

Een definitief perspectief is op dit moment nog niet te geven omdat de meicirculaire nog niet beschikbaar is. Wij schetsen in deze Voorjaarsnota dan ook de ontwikkelingen die meegewogen moeten worden in het proces om te komen tot de Programmabegroting 2020. Uiteraard binnen de wettelijke regels van onze gemeentefinanciën.

Het college van Albrandswaard,
Mei 2019.

GEMEENTE ALBRANDSWAARD

1^e tussenrapportage 2019

Financiële ontwikkelingen

Voor u ligt de 1e Tussenrapportage 2019 over de periode januari tot en met half maart 2019. Uit het cijfermatig overzicht blijkt dat het exploitatieresultaat van de tussenrapportage € 404.700 negatief bedraagt. Het totale exploitatiesaldo voor 2019 komt daarmee naar verwachting uit op € 403.300 negatief.

Voor een overzicht van de afwijkingen verwijzen wij u naar het overzicht Recapitulatie financiële afwijkingen.

In de onderstaande tabel is het verloop van het begrotingssaldo weergegeven:

omschrijving	2019	2020	2021	2022	
Saldo primitieve begroting	90.900	78.300	402.100	585.800	V
Structurele gevolgen jaarrekening 2018	-103.300	-103.300	-103.300	-103.300	N
Structurele gevolgen 2e tussenrapportage 2018	13.800	92.600	23.000	9.500	V
Gevolgen 1e tussenrapportage 2019	-404.700	-800.700	-920.400	-689.300	N
<i>Totaal van de wijzigingen</i>	<i>-494.200</i>	<i>-811.400</i>	<i>-1.000.700</i>	<i>-783.100</i>	
Saldo begroting na wijzigingen	-403.300	-733.100	-598.600	-197.300	N

De mutaties die opgenomen zijn in deze rapportage, zijn in onderstaande tabel vertaald naar de verschillende beleidsprogramma's zoals deze zijn opgenomen in de begroting 2019 en het meerjarenperspectief. Een positief getal is een verhoging van het budget, een negatief getal een verlaging van het budget.

programma	2019	2020	2021	2022
Openbare orde en veiligheid & Algemeen Bestuur	219.200	294.900	243.600	81.000
Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie	-327.400	-17.300	132.200	132.200
Buitenruimte	56.800	40.000	40.000	40.000
Financiën	-223.400	-167.500	-167.000	-167.000
Educatie	49.000	61.800	75.700	76.500
Sport	0	0	0	0
Sociaal Domein	301.400	316.700	317.700	318.700
Niet onder de programma's vallende baten en lasten	329.100	272.100	278.200	207.900
	404.700	800.700	920.400	689.300

WABO-vergunningen leges (baten)

De ontwikkelingen van de eerste maanden van 2019 laten een verschil t.o.v. van de begroting zien, tot nu toe zijn er meer bouwleges binnengekomen dan begroot. Als deze trend zich doorzet over het geheel van 2019 betekent dit aan het eind van het jaar een aanzienlijk hogere legesopbrengst. In dit stadium is het echter moeilijk in te schatten of deze trend zich door zal zetten na 2019. Momenteel zijn de ontwikkelingen te dynamisch om een structurele bijstelling van de begroting financieel te kunnen onderbouwen. Tijdens de 2e tussenrapportage is er meer zicht op de trend van de inkomsten van de bouwleges en indien nodig worden de financiële gevolgen structureel meegenomen. Voor een goede bijstelling/sturing hebben we nu incidenteel de inkomsten beperkt aangeraamd.

Bijdrage BAR (uren) pm

Met de toetreding van onze wethouder tot het Dagelijks Bestuur van de DCMR Milieudienst Rijnmond is voor ambtelijk ondersteuning een aanvullende inzet nodig van 200 uur per jaar. Dit gedurende de bestuursperiode 2018-2022.

Door het DB-lidmaatschap zitten we als gemeente meer vooraan in het proces van aansturing, waarbij een verschuiving plaatsvindt van positie (zie Nota aansturing verbonden partijen), van bijrijder naar chauffeur. Extra inzet is nodig vanwege een toename van overlegmomenten en met het lidmaatschap samenhangende activiteiten:

- Agendacommissies DB, ambtelijk, 6x/j
- Voorbereiding wethouder op subregionaal overleg en DB, 6x/j
- Bestuurlijk subregionaal overleg ter voorbereiding op DB, 6x/j
- Ambtelijke afstemming subregionaal
- Ambtelijke afstemming met collega's Financiën en Juridische Zaken
- DB, 6x/j
- Nevenactiviteiten vanuit DB-lidmaatschap (als opname interview, aanwezigheid namens DCMR op landelijke congressen, etc.)

Het DB-lidmaatschap heeft voor Albrandswaard de voordelen van vroege sturing aan de voorkant op bijvoorbeeld de bedrijfsvoering en uitvoering van beleid van DCMR. Daarnaast zijn er inhoudelijke voordelen te behalen op doelen als implementatie Omgevingswet en verbetering van Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving bij de Albrandswaardse bedrijven.

P ROGRAMMA'S

Toelichting op de beleidsmatige afwijkingen

Het actuele beeld van de speerpunten is als volgt:

3.1 Buitenruimte	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 3.1.2b Aanpassing Park Rhooen.	50%	G	G	O	31-12-2019
19. 3.1.2c Effectiever afval scheiden.	75%	G	G	O	30-09-2019
19. 3.1.3b Behoeftte peilen voor het opstarten Netwerk Rhooen en Portland naar het voorbeeld van het netwerk Poortugaal.	Gestart	O	G	G	31-12-2019
3.2 Kunst & Cultuur	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 3.2.1b. Voorbereidingen voor 4 en 5 mei 2020, inzake het 75-jarig jubileum.	50%	G	O	G	31-12-2019
3.3 Maatschappelijk vastgoed	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 3.3.1a Strategische nota Maatschappelijk Vastgoed (MV) vaststellen en werken aan uitvoeringsplan.	75%	G	O	G	31-03-2019
5.1 Educatie	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 5.1.1a Voorbereidingen treffen voor de komende aanbesteding van het doelgroepenvervoer (WMO, leerlingen- en jeugdzorg), waarbij maatwerk en acceptabele reistijden uitgangspunt zijn.	75%	G	G	O	30-09-2019

Het beeld van de voltooide speerpunten is:

1.2. Algemeen bestuur	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 1.2.2a Lancering verbeterde website.	Voltooid	G	G	G	31-01-2019

De stand van de moties:

Moties	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Startdatum
Reduceren restafval en stimuleren van afvalscheiding in Albrandswaard (MOTIE)	75%	G	G	O	31-12-2018

Gereed zijn:

Moties	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Startdatum
Duurzaamheidsfonds Albrandswaard (MOTIE)	Voltooid	G	G	G	31-12-2019
Energietransitie en duurzaamheidsfonds (MOTIE)	Voltooid	G	G	G	31-12-2019
Evenementen in Albrandswaard (MOTIE)	Voltooid	G	G	G	31-12-2019
Gratis Openbaar Vervoer (MOTIE)	Voltooid	G	G	G	31-12-2018
Klankbordgroep scenario's energietransitie (MOTIE)	Voltooid	G	G	G	01-04-2019
Sanering van de voormalige vuilstort in Rhooen (MOTIE)	Voltooid	G	G	G	01-04-2018

Recapitulatie van de financiële afwijkingen

PRODUCT	OMSCHRIJVING	1e Tussenrapportage		Structurele gevolgen			
		Positief	Negatief	2020	2021	2022	2023
Programma 1 - Openbare orde en veiligheid & Algemeen Bestuur							
Verkiezingen	Budget is niet toereikend		-7.200	-3.500	-5.300	-4.100	-15.100
Bijdrage BAR	SPP		-57.400	-114.700	-114.700	-	-
Bijdrage BAR	Bouwkundige werkzaamheden		-17.500	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Bijdrage BAR	Versterken inkoop		-18.000	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000
Bijdrage BAR	Lease wagenpark		-49.000	-38.000	-13.000	-20.000	-31.000
Bijdrage BAR	Inhuur medewerkers Drechtwerk		-12.300	-12.300	-12.300	-12.300	-12.300
Bijdrage BAR	P&C applicatie		-9.000	-	-	-	-
Bijdrage BAR	Toekennen periodieken medewerkers		-37.200	-37.200	-37.200	-37.200	-37.200
Bijdrage BAR	Verhoging sociale werkgeverspremies		-119.700	-119.700	-119.700	-119.700	-119.700
Bijdrage BAR	Dekking sociale werkgeverspremies	100.000		100.000	100.000	100.000	100.000
Bijdrage BAR	Wabo-inspecteur		-66.000	-132.000	-	-	-
Bijdrage BAR	Verdeling naar Overzicht Niet onder programma's vallende B&L	120.200		170.900	105.000	59.700	64.300
Brandbestrijding	Aanpassing bijdrage VRR	900		-39.000	-77.000	22.000	22.000
Openbare orde en veiligheid & Algemeen Bestuur		221.100	-393.300	-278.500	-227.200	-64.600	-82.000
Programma 2 - Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie							
Overige gebouwen	Verkoop Slotsedijk	386.000	-20.000	-	-	-	-
WABO leges	Hogere legesinkomsten	100.000		150.000	-	-	-
Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie		486.000	-20.000	150.000	-	-	-
Programma 3 - Buitenruimte							
Straatreiniging	Verhoging budget tgv aanpak wortelonkruid en wijziging RAW		-40.000	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Milieubeheer	Energy Efficiency Directive		-5.300	-	-	-	-
Buitenruimte			-	-40.000	-40.000	-40.000	-40.000
Programma 4 - Financiën							
Financiën							
Financiën			-	-	-	-	-
Programma 5 - Educatie							
Brede school impulsregeling	Brede regeling combinatiefuncties		-36.000	-36.800	-37.700	-38.500	-39.400
Peuterwerk	Op peil brengen budget		-13.000	-25.000	-38.000	-38.000	-38.000
Educatie			-	-49.000	-61.800	-75.700	-77.400

PRODUCT	OMSCHRIJVING	1e Tussenrapportage		Structurele gevolgen			
		Positief	Negatief	2020	2021	2022	2023
Programma 6 - Sport							
Sport		-	-	-	-	-	-
Programma 7 - Sociaal domein							
Wmo HH ZIN	Wettelijke ontwikkelingen		-100.900	-100.900	-100.900	-100.900	-100.900
Wmo begeleiding in natura	Budget verhoging nav gestegen uitgaven voorgaande jaren		-111.200	-111.200	-111.200	-111.200	-111.200
Wmo begeleiding Pgb	Gedeeltelijke dekking verhoging budget Wmo begeleiding in natura	76.800		76.800	76.800	76.800	76.800
Wmo eigen bijdrage	Invoering abonnementstarief		-127.400	-127.400	-127.400	-127.400	-127.400
Jeugdgezondheidszorg	Rijksvaccinatieprogramma		-53.000	-54.000	-55.000	-56.000	-58.000
Sociaal Domein		76.800	-392.500	-316.700	-317.700	-318.700	-320.700
Overzicht: Niet onder de programma's vallende baten en lasten							
Bijdrage BAR overhead	Verdeling van bijdrage BAR programma 1		-120.200	-170.900	-105.000	-59.700	-64.300
Juridische zaken	Taxatie gemeentelijke accommodaties		-9.500	-	-	-	-
Algemene Uitkering	September/decembercirculaire		-155.000	-79.000	-151.000	-126.000	-132.000
Lasten heffing en invordering	Kosten landelijke voorziening WOZ en waarderingskamer		-3.800	-3.800	-3.800	-3.800	-3.800
Overzicht: Niet onder de programma's vallende baten en lasten		-	-288.500	-253.700	-259.800	-189.500	-200.100
TOTAAL		783.900	-1.188.600				
Saldo 1e tussenrapportage 2019			-404.700	-800.700	-920.400	-689.300	-720.200

TOELICHTINGEN OP DE FINANCIËLE AFWIJKINGEN

-/- is nadelig +/- is voordelig

PROGRAMMA 1, OPENBARE ORDE & VEILIGHEID EN ALGEMEEN BESTUUR

Verkiezingen € 7.200 -/- (diverse bedragen) structureel

De verkiezingsbudgetten bleken de laatste jaren niet toereikend te zijn (2018: budget € 69.300, kosten € 72.000 voor gemeenteraad verkiezingen). De kosten voor 2019 t/m 2023 zijn, mede vanwege prijsstijgingen, opnieuw geprognostiseerd. Uitgangspunt is de regulier geplande verkiezingen. Dit jaar worden drie verkiezingen gehouden, waarvan twee met elkaar worden gecombineerd. Op basis van de prognose blijken de budgetten 2019 t/m 2023 structureel te krap.

Bijdrage BAR (uren) € 57.400 -/- (€ 114.700 -/- 2020 en € 114.700 2021)

Hogere bijdrage aan de GR BAR-organisatie ten behoeve van de al in de jaarrekening aangekondigde middelen voor Strategische Personeelsplanning.

Bijdrage BAR (uren) € 17.500 -/- verdere jaren € 35.000 -/- structureel

In het verleden heeft de gemeente Albrandswaard geen capaciteit en daarmee loonkosten ingebracht voor allerlei bouwkundige werkzaamheden door de afdeling Vastgoed en voor de gemeente Albrandswaard. Dit wordt vanaf 2019 alsnog recht getrokken, door middel van een jaarlijkse gemeentelijke bijdrage van € 35.000 aan de GR BAR-organisatie (voor 2019 € 17.500).

Bijdrage BAR (uren) € 18.000 -/- structureel

Het afgelopen jaar heeft de BAR-organisatie een afkeurende verklaring op het gebied van rechtmatigheid gekregen als gevolg van een aantal aanbestedingsfouten. Een van de opmerkingen van de accountant hierbij is het ontbreken van een uitgebreide crediteuren-/inkoopscan. Daarnaast zijn we als organisatie volop bezig met een aantal acties ter structurele verbetering en versterking van inkoop en aanbesteden in de organisatie. Voor de verdere versterking van team inkoop is hiervoor extra formatie onontkomelijk. 1fte € 87.500 (structureel). Het effect voor Albrandswaard is € 18.000 negatief.

Bijdrage BAR (uren) € 49.000 -/- (diverse bedragen) structureel

In 2016 is, in overleg met de wethouders Bedrijfsvoering van de BAR-organisatie besloten om het wagenpark niet meer in eigen beheer te houden maar dit onder te brengen in een lease constructie. Na een lange aanbestedingsprocedure is de opdracht nu gegund en is tot contractvorming over gegaan. Met het sluiten van de leaseovereenkomst kan het wagenpark ook gelijk verduurzaamd worden. Om het volledige wagenpark op een duurzame wijze te leasen is aanvullende financiële dekking nodig, want in de BAR-begroting zijn onvoldoende middelen beschikbaar voor het leasen van het wagenpark. Aan de drie gemeenten wordt structureel een bedrag gevraagd. Dit bedrag wordt verdeeld via de reguliere verdeelsleutel over de drie gemeenten verdeeld.

Bijdrage BAR (uren) € 12.300 -/- structureel

In 2018 bleek dat het contract voor de structurele inhuur van 10 medewerkers van Drechwerk niet voldeed aan de aanbestedingsregels. Om die reden is besloten een nieuwe aanbesteding uit te voeren voor de structurele inhuur van 8 mensen met een indicatie sociale werkvoorziening. De inschrijver heeft markconforme prijzen berekend waardoor een financieel nadeel ontstaat. Aan de drie gemeenten wordt structureel een bedrag gevraagd. Dit bedrag wordt verdeeld via de reguliere verdeelsleutel over de drie gemeenten.

Bijdrage BAR (uren) € 9.000 -/- incidenteel

De P&C applicatie wordt BAR-breed aanbesteed. De nieuwe applicatie zal meer functionaliteit hebben dan het huidige Pepperflow. Voor de inrichting wordt incidenteel € 9.000 gevraagd.

Bijdrage BAR (uren) € 37.200 -/- structureel

Stijging salarislasteren als gevolg van de toekenning van periodieken van medewerkers.

Bijdrage BAR (uren) € 119.700 -/- structureel

Stijging salarislasteren als gevolg van de verhoging van de sociale werkgeverspremies per 1 januari 2019 (ABP-premies verhoogd van 16,03% naar 18,03%; Sociale premies verhoogd van 7,91% naar 7,97%; ZVW-premie verhoogd van 6,90% naar 6,95%). Deze stijging kan deels gedekt worden door de stelpost CAO van € 100.000,- die al voorzichtigheidshalve was begroot.

Bijdrage BAR (uren) € 66.000 -/- (2020 € 132.000 -/-)

Tot op heden is de inzet op toezicht & handhaving door de gemeente Albrandswaard bewust beperkt geweest. Voor deze taken zijn dan ook geen financiële bijdragen geleverd aan de BAR-organisatie. Thans geldt sinds 2016 voor het beleidsveld van vergunningverlening, toezicht en handhaving, de Wet VTH. Deze wet schrijft voor dat het taakveld van VTH-Wabo moet voldoen aan kwaliteitscriteria. Met de huidige BAR-formatie kan hier geen gehoor aan worden gegeven. Het gevolg is dat er onvoldoende bouwtoezicht op bouwconstructies (nieuw- en bestaande bouw) plaatsvindt waardoor de veiligheid in het geding komt. Ook de handhaving van illegale activiteiten kan nauwelijks plaatsvinden. In het licht van bovenstaande punten wordt er vanuit Albrandswaard 1 fte Wabo-inspecteur beschikbaar gesteld voor 2019 en 2020. De hogere lasten worden gedekt worden door de hogere inkomsten Wabo-vergunningen.

Verdeling Bijdrage BAR

Het aandeel overhead (42%) in de bijdrage aan de BAR wordt verantwoord in het onderdeel Niet onder de programma's vallende baten en lasten.

PRODUCT	OMSCHRIJVING	1e Tussenrapportage		Structurele gevolgen			
		Positief	Negatief	2020	2021	2022	2023
Bijdrage BAR	SPP		-57.400	-114.700	-114.700	-	-
Bijdrage BAR	Bouwkundige werkzaamheden		-17.500	-35.000	-35.000	-35.000	-35.000
Bijdrage BAR	Versterken inkoop		-18.000	-18.000	-18.000	-18.000	-18.000
Bijdrage BAR	Lease wagenpark		-49.000	-38.000	-13.000	-20.000	-31.000
Bijdrage BAR	Inhuur medewerkers Drechtwerk		-12.300	-12.300	-12.300	-12.300	-12.300
Bijdrage BAR	P&C applicatie		-9.000	-	-	-	-
Bijdrage BAR	Toekennen periodieken medewerkers		-37.200	-37.200	-37.200	-37.200	-37.200
Bijdrage BAR	Verhoging sociale werkgeverspremies		-119.700	-119.700	-119.700	-119.700	-119.700
Bijdrage BAR	Wabo-inspecteur		-66.000	-132.000	-	-	-
Totaal bijdrage BAR		0	-386.100	-506.900	-349.900	-242.200	-253.200
Bijdrage BAR uren 58% programma 1			-223.900	-294.000	-202.900	-140.500	-146.900
Bijdrage BAR overhead 42%			-162.200	-212.900	-147.000	-101.700	-106.300

Brandbestrijding € 900 (2020 € 39.000 -/-, 2021 € 77.000 -/-, 2022 € 22.000)

De bijdrage bestaat uit een tarief per inwoner. Door een hoger inwoneraantal op basis van schatting door de VRR, is de bijdrage 2019 hoger. In juni 2019 wordt het definitieve inwoneraantal vastgesteld door het CBS en hier zal een afrekening door de VRR op plaatsvinden. De indexering van de bijdrage is voor 2020 voorlopig vastgesteld op 3,4% (€ 37.000). Op dit moment lopen er nog onderhandelingen voor de Cao voor 2019 en de uitkomsten zullen in de begroting 2020 worden verwerkt. De fluctuaties in de toekomstige bedragen, komen door de FLO-overgangrecht brandweerpersoneel.

PROGRAMMA 2, RUIMTELIJKE ORDENING, WONEN EN ECONOMIE

Overige gebouwen € 366.000 incidenteel

Met de gemeentelijke herindeling in 1985 heeft de gemeente Rotterdam de woning Slotsedijk 159, in verhuurde staat overgedragen, aan de gemeente Albrandswaard. Tot september 2018 was de woning verhuurd en staat nu leeg. Het college heeft op 4 september 2018 besloten om de woning te koop aan te bieden. Deze woning gaat nu verkocht worden. Na aftrek van kosten en boekwaarde blijft er een netto-opbrengst over van € 366.000. Dit is een incidenteel voordeel voor het jaar 2019.

WABO-vergunningen leges (baten) € 100.000 (2020 € 150.000) incidenteel

Zie de toelichting bij de financiële ontwikkelingen. In deze tussenrapportage wordt alvast voor 2019 en 2020 een voorschot op de hogere inkomsten genomen.

PROGRAMMA 3, BUITENRUIMTE

Straatreiniging € 40.000 -/- structureel

Landelijke wijzigingen van de RAW contractbepalingen over de aanpak van wortelonkruiden in onderhoudscontracten verplichten tot extra inspanningen. Hierdoor heeft de aannemer recht op vergoedingen buiten de aanneemsom. Daarnaast is de jaarlijkse indexering hoger uitgevallen en is het areaal buiten groter geworden wat moet worden onderhouden. Dit totaal leidt tot structureel hogere onderhoudskosten.

Milieubeheer € 5.300 -/- incidenteel

EED is de Energy Efficiency Directive en verplicht grote ondernemingen tot het vierjaarlijks uitvoeren van een energie-audit. Gemeenten en provincies zijn bevoegd gezag voor het toezicht hierop. De uitvoering is gemandateerd aan de DCMR.

Per 1 juli 2019 treedt de informatieplicht in werking voor bedrijven met een middelgroot energieverbruik. Deze bedrijven moeten uiterlijk 1 juli 2019 rapporteren welke energiebesparende maatregelen zij hebben genomen met een terugverdientijd van vijf jaar of lager. Deze verplichting vloeit voort uit het gewijzigde artikel 2.15 Activiteitenbesluit milieubeheer. Bedrijven worden verplicht te rapporteren aan het bevoegd gezag, de gemeenten, namens deze de omgevingsdiensten. DCMR gebruikt het budget om deze taak uit te kunnen voeren.

De twee taken zijn opgenomen in het Werkplan 2019 DCMR.

PROGRAMMA 4, FINANCIËN

Geen aanpassingen.

PROGRAMMA 5, EDUCATIE

Brede school impulsregeling € 36.000 -/- structureel

Voor de Brede Regeling Combinatiefuncties zijn op 29 juni 2018 de nieuwe bestuurlijke afspraken ondertekend door de Ministeries van VWS, OCW en SZW en de VNG. Deze nieuwe bestuurlijke afspraken treden in werking vanaf 1 januari 2019 en zullen lopen tot en met 31 december 2022. Het nieuwe jaarlijkse beschikbare rijksbudget is structureel € 73,3 miljoen voor gemeenten en wordt in eerste instantie verdeeld op basis van de verdeelmaatstaven 'jongeren tot en met 17 jaar' en 'inwoners' (elk voor 50%). Vervolgens krijgen gemeenten de mogelijkheid om zich op basis van deze verdeling in te schrijven voor een deelnamepercentage.

Op 15 oktober 2018 heeft het college de extra inschrijving (fte) uitbreiding buurtsportcoach vastgesteld.

De extra middelen van € 36.000 die wij als gemeente hiervoor vanaf 2019 ontvangen worden dan ook voor dat doel bestemd (vastgesteld nieuw beleid) en afgezonderd als extra uitgaven.

Voor deze lasten is via de decembercirculaire 2018 Gemeentefonds een bijdrage ontvangen.

Peuterwerk € 13.000 -/- structureel (2020 € 25.000 -/-, 2021 ev € 38.000 -/-)

Zoals in de RIB van 9 oktober 2018 over de Septembercirculaire Gemeentefonds 2018 is genoemd, is onderzocht wat de gevolgen zijn van de nadelige correcties op de gelden voor Voorschoolse voorziening peuters.

Het blijkt dat het aantal kindplaatsen in de afgelopen 3 jaar een stabiel niveau laat zien. Het doorvertalen van de nadelige correctie in het gemeentefonds (zie voornoemde RIB), betekent hoogstwaarschijnlijk dat er peuters binnen Albrandswaard niet in aanmerking gaan komen voor een peuterplaats hetgeen haaks staat op ons (preventief en voorschools educatief) beleid. Voorstel is daarom de hoogte van het budget op het huidige uitgavenniveau te houden.

PROGRAMMA 6, SPORT

Geen aanpassingen.

PROGRAMMA 7, SOCIAAL DOMEIN

WMO Huishoudelijke verzorging ZIN € 100.900 -/- structureel

Als gevolg van twee wettelijke ontwikkelingen wordt budgetverhoging gevraagd:

Ten eerste nemen de inkomsten uit de eigen bijdrage voor de algemene voorzieningen huishoudelijke hulp (die in mindering worden gebracht op de uitgaven voor de algemene voorziening huishoudelijke hulp) af als gevolg van de invoering van het abonnementstarief. Per 1 januari 2019 betalen cliënten van de Wmo maatwerk en algemene voorziening huishoudelijke hulp, ongeacht de hoogte van het inkomen of het aantal voorzieningen, € 17,50 per vier weken.

Ten tweede stijgen de tarieven voor de inkoop van de huishoudelijke hulp fors. Ook dit is een landelijke ontwikkeling als gevolg van de invoering van de AMvB 'reële kostprijs bij thuisondersteuning' en de ontwikkelingen van de Cao Verpleging en Verzorging Thuis (VVT). Hiervoor is een raadsvoorstel gemaakt dat in de raadsvergadering van 6 mei 2019 gepland staat.

Wmo Begeleiding in natura € 111.200 -/- structureel (dekking ad € 76.800)

Met deze wijziging stellen we de begroting bij naar het uitgave niveau van 2018. De uitgaven voor Wmo begeleiding zijn de afgelopen jaren gestegen, maar het bedrag in de begroting is tot nu toe niet structureel bijgeraamd. De oorzaken van deze stijging (toenemende vraag zwaardere indicaties) zullen eerder toenemen dan minder worden.

Deze stijging wordt gedeeltelijk gedekt door een verlaging van het budget voor Wmo begeleiding Pgb met een bedrag van € 76.800.

WMO Eigen bijdrage € 127.400 -/- structureel

Ingaande 01 januari 2019 is het abonnementstarief ingevoerd. Het abonnementstarief houdt in dat de eigen bijdrage van cliënten van Wmo maatwerkvoorzieningen ZIN/PGB (exclusief beschermd wonen en maatschappelijke opvang) niet langer inkomensafhankelijk is, maar gemaximaliseerd op 17,50 euro per vier weken. Het maakt hierbij niet uit of het gaat om 1 of meerdere voorzieningen of hoeveel uur cliënt gebruik maakt van de voorziening. Als gevolg van de (door de Rijksoverheid verplichte) invoering van het abonnementstarief wordt de hoogte van de te ontvangen eigen bijdrage fors lager. Het rijk stelde gelden beschikbaar om de financiële gevolgen van het abonnementstarief op te vangen. Deze gelden werden verwerkt in de meerjarenraming en zijn niet toereikend. In december 2018 is dit reeds toegelicht in een RIB.

Jeugdgezondheidszorg € 53.000 -/- structureel

Per 1 januari is het Rijksvaccinatieprogramma overgeheveld naar de gemeenten. Hiervoor ontvangt de gemeente een uitkering in het Gemeentefonds. In de septembercirculaire 2018 is opgenomen wat de hoogte van dit bedrag is. Voor Albrandswaard is dit € 53.000 in 2019 oplopend naar € 58.000 in 2023. Dit bedrag is betaald aan Stichting CJG Rijnmond, dat het programma uitvoert.

NIET ONDER DE PROGRAMMA'S VALLENDE BATEN EN LASTEN

Bijdrage BAR (overhead)

Met ingang van de begroting 2017 worden kosten voor overhead niet meer verantwoord onder de programma's. Dat betekent dat de bijdrage van de BAR voor 58% verantwoord wordt onder het programma Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen bestuur en voor 42% onder Niet onder de programma's vallende baten en lasten.

Voor toelichtingen wordt verwezen naar het programma Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen bestuur.

Juridische Zaken € 9.500 -/- incidenteel

De gemeentelijke accommodaties moeten getaxeerd worden. De huidige taxatierapporten zijn verlopen en niet meer geldig. Onder andere als gevolg van fors stijgende (her)bouwkosten en een wijziging in de BTW-vrijstelling zijn de accommodaties onderverzekerd. Tevens zijn er objecten die niet zijn verzekerd en waar ook nog geen verzekerde (herbouw)waarde aan gekoppeld is. Met deze noodzakelijke taxaties is voor de aankomende 6 jaren de herbouwwaarde onomstotelijk vastgelegd en zijn alle gemeentelijke accommodaties goed verzekerd.

Algemene Uitkering € 155.000 -/- (2020 € 79.000 -/-, 2021 € 151.000 -/-, 2022 € 126.000 -/-) structureel

In de september- en decembercirculaire 2018 is sprake van een daling van het Gemeentefonds met name door lagere rijksuitgaven waardoor ook het fonds per saldo daalt. In de raadsinformatiebrieven is toegezegd de financiële gevolgen in de 1e tussenrapportage 2019 mee te nemen.

Lasten heffingen en invordering € 3.800 -/- structureel

De kosten van de Landelijke Voorziening WOZ (LV WOZ) en de kosten van het toezicht door de Waarderingskamer op de WOZ-uitvoering worden betaald door de Belastingdienst, de waterschappen en de gemeenten gezamenlijk. Tot en met 2017 werd de bijdrage van gemeenten aan deze kosten direct betaald uit het gemeentefonds. Dit is niet langer toegestaan. Daarom gaat vanaf 1 januari 2019 elke gemeente afzonderlijk een bijdrage betalen. Vanaf 2019 gaat de Waarderingskamer daarom jaarlijks een factuur sturen aan elke gemeente.

Recapitulatie van de budgettaire neutrale posten

PRODUCT	OMSCHRIJVING	1e Tussenrapportage		Structurele gevolgen			
		Positief	Negatief	2020	2021	2022	2023
Programma 1 - Openbare orde en veiligheid & Algemeen Bestuur							
Bijdrage BAR	Energietransitie uitbreiding formatie		-34.800	-34.800	-34.800	-34.800	-34.800
Bijdrage BAR	Externe projectleider doelgroepenvervoer		-14.300	0	0	0	0
Bijdrage BAR	Verbeteren proces meldingen buitenruimte		-38.500	0	0	0	0
Bijdrage BAR	Overhevelen budget Vpb naar gemeente	6.500		6.500	6.500	6.500	6.500
Bijdrage BAR	Verdeling naar Overzicht Niet onder programma's vallende B&L	34.100		11.900	11.900	11.900	11.900
Secretarieleges burgerzaken	Herverdeling leges	82.000	-82.000	0	0	0	0
Gemeentehuis AW	Huur en servicekosten, dekking stelpost	222.000	-222.000	0	0	0	0
Openbare orde en veiligheid & Algemeen Bestuur		344.600	-391.600	-16.400	-16.400	-16.400	-16.400
Programma 2 - Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie							
Taakveld gebouw en	Overheveling doorberekening bijdrage BAR van programma financien		-138.600	-132.700	-132.200	-132.200	-132.200
Ruimtelijke Ordening, Wonen & Economie		0	-138.600	-132.700	-132.200	-132.200	-132.200
Programma 3 - Buitenruimte							
Duurzame energietransitie	Energietransitie opstellen plan		-50.000	0	0	0	0
Gemeentew erf	Niet geraamde huurinkomsten	25.000		25.000	25.000	25.000	25.000
Reserve groot onderhoud gebouw en	Storting niet geraamde huurinkomsten in reserve		-25.000	-25.000	-25.000	-25.000	-25.000
Jongeren centrum AW huisvesting	Vervallen huur	21.500		21.500	0	0	0
Reserve groot onderhoud gebouw en	Storting vervallen huur in reserve		-21.500	-21.500	0	0	0
Openbaar groen dagelijks	Dekking verbeteren proces meldingen buitenruimte	19.300		0	0	0	0
Openbare verlichting	Dekking verbeteren proces meldingen buitenruimte	19.200		0	0	0	0
Snippergroen	Inhuur personeel, gedekt door opbrengst grondverkoop	10.000	-10.000	0	0	0	0
Buitenruimte		95.000	-106.500	0	0	0	0
Programma 4 - Financien							
Stelposten	Dekking energietransitie plan	50.000		0	0	0	0
Stelposten	Dekking energietransitie uitbreiding formatie	34.800		34.800	34.800	34.800	34.800
Taakveld gebouw en	Overheveling doorberekening bijdrage BAR naar programma ruimtelijke ordening	138.600		132.700	132.200	132.200	132.200
Financiën		223.400	0	167.500	167.000	167.000	167.000
Programma 5 - Educatie							
Educatie		0	0	0	0	0	0

PRODUCT	OMSCHRIJVING	1e Tussenrapportage		Structurele gevolgen			
		Positief	Negatief	2020	2021	2022	2023
Programma 6 - Sport							
Educatie		0	0	0	0	0	0
Programma 7 - Sociaal domein							
Wmo uitvoering	Dekking externe projectleider doelgroepenvervoer	14.300		0	0	0	0
Zorgcomplex Portland	Verhogen huurinkomsten	24.000		24.000	24.000	24.000	24.000
Reserve groot onderhoud gebouwen	Storting hogere huurinkomsten in reserve		-24.000	-24.000	-24.000	-24.000	-24.000
Sociaal Domein		38.300	-24.000	0	0	0	0
Overzicht: Niet onder de programma's vallende baten en lasten							
Bijdrage BAR	Verdeling naar Overzicht Niet onder programma's vallende B&L		-34.100	-11.900	-11.900	-11.900	-11.900
Deelnemingen Nutsbedrijven	Hoger dividend Eneco	85.000		0	0	0	0
Heffing vennootschapsbelasting	Overhevelen budget Vpb naar gemeente		-6.500	-6.500	-6.500	-6.500	-6.500
Algemene reserve	Storting hoger dividend in reserve in afwachting van nieuw te vormen reserve		-85.000	0	0	0	0
Overzicht: Niet onder de programma's vallende baten en lasten		85.000	-125.600	-18.400	-18.400	-18.400	-18.400
TOTAAL		786.300	-786.300				
Saldo 1e tussenrapportage 2019			0	0	0	0	0

Budgettaire neutrale wijzigingen

-/- is nadelig +/- is voordelig

PROGRAMMA 1, OPENBARE ORDE & VEILIGHEID EN ALGEMEEN BESTUUR

Bijdrage BAR (uren) € 34.800 -/- structureel

In de programmabegroting is beschreven dat het verduurzamen van de maatschappij een van de belangrijkste vraagstukken is van de komende decennia. Voor het opstellen van een energietransitie plan is derhalve € 84.800 euro aangevraagd en toegekend voor het jaar 2019. Dit bedrag bestaat uit € 50.000 voor het opstellen van het plan en € 34.800 voor de uitbreiding van de formatie. Hierbij het verzoek de € 34.800 euro over te hevelen naar Advies Ruimte.

Bijdrage BAR (uren) € 14.300 -/- incidenteel

Medio 2018 is besloten om voor doelgroepenvervoer een regiecentrale in te zetten en het vervoer los te koppelen. Voor de implementatie van de contracten doelgroepenvervoer wordt een externe projectleider ingezet binnen de BAR-organisatie (conform collegebesluit 5 maart, zaaknummer 50620). Deze lasten worden gedekt door een verlaging van het budget voor WMO uitvoering (zie programma Sociaal Domein).

Bijdrage BAR (uren) € 38.500 -/- incidenteel

Door de stijging van het aantal meldingen over de buitenruimte kan de huidige dienstverleningsnorm niet meer gehaald worden. Besloten is om deze stijging op te vangen en het proces meldingen openbare ruimte te verbeteren conform scenario 'excellente dienstverlening'. Hiervoor is in 2019 incidenteel € 38.500 beschikbaar gesteld. Dekking komt voort uit de programmabegroting op de hoofdcategorieën waar de meeste meldingen op plaatsvinden te weten Openbare verlichting en Openbaar groen (50%/50%). Voor een structurele oplossing in 2020 en later zal in 2019 opnieuw een keuze gemaakt worden voor het te volgen scenario. Een en ander is afhankelijk van de toekomstige kanalenstrategie en de mogelijke efficiëntie slag in de ondersteunende systemen.

Bijdrage BAR (uren) € 6.500 structureel

Het uitvoeringsbudget voor het opstellen en versturen van de jaarlijkse Vpb-aangiften per bedrijf stond centraal begroot bij de GR BAR-organisatie. Inmiddels is dit aanbesteed en is de opdracht per bedrijf verstrekt, waardoor er € 6.500 moet worden overgeheveld naar de gemeente Albrandswaard.

Verdeling Bijdrage BAR

Het aandeel overhead (42%) in de bijdrage aan de BAR wordt verantwoord in het onderdeel Niet onder de programma's vallende baten en lasten.

PRODUCT	OMSCHRIJVING	1e Tussenrapportage		Structurele gevolgen			
		Positief	Negatief	2020	2021	2022	2023
Bijdrage BAR	Energietransitie uitbreiding formatie		-34.800	-34.800	-34.800	-34.800	-34.800
Bijdrage BAR	Externe projectleider doelgroepenvervoer		-14.300	0	0	0	0
Bijdrage BAR	Verbeteren proces meldingen buitenruimte		-38.500	0	0	0	0
Bijdrage BAR	Overhevelen budget Vpb naar gemeente	6.500		6.500	6.500	6.500	6.500
Totaal bijdrage BAR		6.500	-87.600	-28.300	-28.300	-28.300	-28.300
Bijdrage BAR uren 58% programma 1			-47.000	-16.400	-16.400	-16.400	-16.400
Bijdrage BAR overhead 42%			-34.100	-11.900	-11.900	-11.900	-11.900

Secretarieleges burgerzaken wijziging baten en lasten per saldo € 0,00

Bij het opstellen van de begroting 2019 is gerekend op basis van verwachte werkelijke aantallen documenten maal de prijs. Zowel voor inkomsten (leges) als uitgaven (rijksafdrachten). Daarbij is alleen het totaalsaldo meegenomen als wijziging. Nu blijkt dat zowel de begrote inkomsten als begrote uitgaven te hoog zijn geraamd en moeten deze naar beneden worden bijgesteld.

Gemeentehuis Albrandswaard per saldo € 0,00

In verband met de reorganisatie rondom de huisvesting Hofhoek 5 (gemeentehuis) in 2018 geldt per 1 november 2018 een nieuwe huurovereenkomst voor huur Hofhoek 5. Vanwege wijzigingen in huisvesting op het oorspronkelijke plan is ook de huursom anders dan oorspronkelijk begroot.

De ramingen van de huurkosten en de servicekosten moeten voor de jaren 2019 en 2020 worden verhoogd. Dit zijn de gevolgen bij ongewijzigd beleid in deze. Hiermee zijn de ramingen in lijn met de looptijd van het huidige huurcontract (14 juni 2020). De huurkosten voor 2020 waren in het geheel nog niet begroot.

Deze lasten worden gedekt door een onttrekking aan de stelpost.

PROGRAMMA 2, RUIMTELIJKE ORDENING, WONEN EN ECONOMIE

Taalveld gebouwen € 138.600 -/- structureel

Sinds de begroting 2017 is de gemeente verplicht lasten die direct verband houden met de programma's te verantwoorden op het desbetreffende programma. Ten onrechte is in de begroting 2019 een deel van de doorberekening van de BAR bijdrage ten hoeve van het onderhoud gebouwen, verantwoord op het programma Financien. Dit bedrag hoort thuis onder programma Ruimtelijke Ordening, Wonen en Economie. Omdat het een verschuiving tussen twee programma's betreft zal het in de tussenrapportage meegenomen moeten worden.

PROGRAMMA 3, BUITENRUIMTE

Duurzame energietransitie € 50.000 -/- incidenteel

In de programmabegroting is beschreven dat het verduurzamen van de maatschappij een van de belangrijkste vraagstukken is van de komende decennia. Voor het opstellen van een energietransitie plan is derhalve € 84.800 aangevraagd en toegekend voor het jaar 2019. Dit bedrag bestaat uit € 50.000 voor het opstellen van het plan en € 34.800 voor de uitbreiding van de formatie. Hierbij het verzoek de € 50.000 van de stelpost onder programma Financien over te hevelen naar het inhoudelijk budget duurzame energietransitie.

Gemeentewerf Albrandswaard € 25.000 incidenteel

Storting in de reserve Grootonderhoud € 25.000 -/- incidenteel

In de jaarrekening 2018 is een voordeel van € 51.700 verantwoord op de post gemeentewerf. Hiervan ziet € 25.000 op structureel (deels nog) niet begrote contractuele huurinkomsten van de NV BAR Afvalbeheer. Voorgesteld wordt om deze extra jaarlijkse en niet begrote huurinkomsten van € 25.000 te storten in de bestemmingsreserve onderhoud gebouwen, aangezien er voor toekomstig onderhoud te weinig is gereserveerd. Per saldo budgettair neutraal. Het andere bedrag, € 26.700, is reeds in de jaarrekening 2018 verantwoord als structureel voordeel vanwege contractueel hogere doorbelasting van servicekosten.

Jongerencentrum Albrandswaard huisvesting € 21.500 incidenteel

Storting in de reserve Grootonderhoud € 21.500 -/- incidenteel

Dit pand is in 2018 in ons eigendom gekomen. Dit betekent dat de huurlasten van € 21.500 komen te vervallen. Dit bedrag dient nu begroot te worden als structurele storting in de reserve groot onderhoud gebouwen. Per saldo budgettair neutraal.

Openbare verlichting € 19.200 incidenteel

De verlaging van dit budget met € 19.200 dient als dekking voor de eenmalige verhoging van de bijdrage aan de BAR t.b.v. het opvangen van de stijging van de meldingen over de buitenruimte en het verbeteren van het proces. Zie programma Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen bestuur.

Openbaar groen dagelijks € 19.300 incidenteel

De verlaging van dit budget met € 19.300 dient als dekking voor de eenmalige verhoging van de bijdrage aan de BAR t.b.v. het opvangen van de stijging van de meldingen over de buitenruimte en het verbeteren van het proces. Zie programma Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen bestuur.

Snippergroen per saldo € 0,00

Voor werkzaamheden in het kader van snippergroen wordt personeel ingehuurd. In 2019 is hiervoor € 10.000 meer budget nodig. Deze lasten worden gedekt uit de opbrengst grondverkoop van snippergroen.

PROGRAMMA 4, FINANCIËN

Stelposten € 50.000 incidenteel

Betreft de overheveling van het gedeeltelijke budget voor energietransitie naar het programma Buitenruimte.

Stelposten € 34.800 structureel

Betreft de overheveling van het personeelsbudget voor energietransitie naar de bijdrage aan de BAR.

Taalveld gebouwen € 138.600 structureel

Sinds de begroting 2017 is de gemeente verplicht lasten die direct verband houden met de programma's te verantwoorden op het desbetreffende programma. Ten onrechte is in de begroting 2019 een deel van de doorberekening van de BAR bijdrage ten hoeve van het onderhoud gebouwen, verantwoord op het programma Financien. Dit bedrag hoort thuis onder programma Ruimtelijke Ordening, Wonen en Economie. Omdat het een verschuiving tussen twee programma's betreft zal het in de tussenrapportage meegenomen moeten worden.

PROGRAMMA 5, EDUCATIE

Geen aanpassingen.

PROGRAMMA 6, SPORT

Geen aanpassingen.

PROGRAMMA 7, SOCIAAL DOMEIN

WMO Uitvoering € 14.300 incidenteel

Zie programma Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen bestuur. De verlaging van het budget dient als dekking voor de inhuur van een externe projectleider t.b.v. implementatie van de contracten doelgroepenvervoer.

Zorgcomplex Portland structureel € 24.000 structureel

Storting in de reserve Grootonderhoud gebouwen € 24.000 -/- structureel

Dit pand is in 2018 in ons eigendom gekomen. Bij het opstellen van de begroting 2019 is uitgegaan van te lage huurinkomsten en is eveneens nog geen rekening gehouden met planmatig onderhoud. De huurinkomsten dienen te worden bijgeraamd met € 24.000. Tevens wordt voorgesteld om deze € 24.000 te storten in de bestemmingsreserve groot onderhoud gebouwen. Dit heeft per saldo geen budgettair neutraal effect.

NIET ONDER DE PROGRAMMA'S VALLENDE BATEN EN LASTEN

Bijdrage BAR (overhead)

Met ingang van de begroting 2017 worden kosten voor overhead niet meer verantwoord onder de programma's. Dit betekent dat de bijdrage van de BAR voor 58% verantwoord wordt onder het programma Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen bestuur en voor 42% onder Niet onder de programma's vallende baten en lasten.

Voor toelichtingen wordt verwezen naar het programma Openbare Orde & Veiligheid & Algemeen bestuur.

Deelnemingen nutsbedrijven € 85.000 incidenteel

Storting in de Algemene reserve € 85.000 -/- incidenteel

De winst na belastingen bij Eneco over 2018 is 7% hoger uitgekomen dan over 2017. De hogere winst, uit te keren in 2019, wordt met name veroorzaakt door aanpassingen in de vennootschapsbelasting. Voor Albrandswaard levert dit incidenteel € 85.000 meer dividend op dan waarmee rekening werd gehouden.

Omdat afgesproken is om voordelen op het dividend van Eneco ten gunste te laten komen van een nieuw te vormen reserve voor de energietransitie (uitvoering motie van de raad) zal het bedrag van € 85.000 voorlopig in deze Algemene reserve worden gestort.

Heffing vennootschapsbelasting € 6.500 -/- structureel

Het uitvoeringsbudget voor het opstellen en versturen van de jaarlijkse Vpb-aangiften per bedrijf stond centraal begroot bij de GR BAR-organisatie. Inmiddels is dit aanbesteed en is de opdracht per bedrijf verstrekt, waardoor er € 6.500 moet worden overgeheveld naar de gemeente Albrandswaard.

B IJLAGEN

Bijlage 1 - investeringskredieten

Nr. toelichting	Investeringen	Totaal oorspronkelijk krediet	Begroth 2019	Overboeking jaarekening 2018	TURAP's 2018	Investeringen begin 2019	bij- of aframing 1e TR 2019	Bij- of aframing overige wijzigingen 2019	Geraamde uitgaven 2019	Werkelijke uitgaven 2019	Restant geraamde uitgaven 2019	Doorschui-ven naar 2020
	Bestuurskosten, meubilair	46.600	23.300	23.300		46.600			46.600		46.600	
1	Reconstructies wegen	1.918.500	877.000	1.041.500		1.918.500	-1.218.500		700.000		700.000	1.218.500
	Voorber bomenbuurt	38.200				0			0	400	-400	
	AW2019 Bruggen Rhooon/Portugaal	30.500	30.500			30.500			30.500		30.500	
2	Snelfietsroute F15	846.900	100.000	378.800		478.800	146.800		625.600		625.600	
2	Snelfietsroute F15 (bate)	-520.700	-340.300			-340.300	-91.800		-432.100		-432.100	
	Blockerinstallatie Slotsedijk Poortugaal	48.600		2.600		2.600			2.600		2.600	
3	Openbare verlichting	347.600	131.000	222.200		353.200	-5.600		347.600		347.600	
3	Verv. lichtmasten DP 13,23,27,37,40,51(K)	129.200				0	5.600		5.600		5.600	
	Verv. lichtmasten Deel 3	60.000		39.200		39.200			39.200	19.300	19.900	
	OV Ghijseland	46.000		43.100		43.100			43.100		43.100	
	Vervangen OVL. Armaturen 2019 januari	69.000	69.000			69.000			69.000		69.000	
4	Beschoeiingen 2017	83.700		37.700		37.700	-37.700		0		0	
4	Beschoeiingen 2018	35.600		47.200		47.200	-47.200		0		0	
4	Beschoeiingen 2019	178.500	93.600			93.600	84.900		178.500	2.800	175.700	
	Duurzaamheid Sporthal Rhooon div installatie	225.900		102.300		102.300			102.300		102.300	
	Renovatie zwembad Albrandswaard	400.000		34.800		34.800			34.800		34.800	
	Speelvoorzieningen 2018	107.500		6.800		6.800			6.800		6.800	
5	Speelvoorzieningen 2019	158.000	107.500			107.500	50.500		158.000	6.400	151.600	
6	Nieuwbouw gymzaal Rhooon bouw	1.137.800		726.200		726.200	331.000		1.057.200	31.800	1.025.400	
	Nieuwbouw gymzaal Rhooon installatie	124.900		124.900		124.900			124.900		124.900	
	Reconstructie natuurland De Polder	68.200	68.200			68.200			68.200		68.200	
	Sporthal Rhooon renovatie	544.500				0			0		0	
	Zorgcomplex Portland	5.400.000		148.000		148.000			148.000		148.000	
	Containers	56.100				0			0		0	
	Albrandswaardsedijk 59	18.200				0			0	100	-100	
	Zoeklocatie Essendael	79.500		40.000		40.000			40.000		40.000	
	Zoeklocatie Omloopseweg	81.300		21.900		21.900			21.900		21.900	
	Zoeklocatie Marijput	75.000		29.200		29.200			29.200		29.200	
	Zoeklocatie Poortugaal-West	81.300		47.000		47.000			47.000		47.000	
	Overhoeken (subsidieproject)	1.616.000	984.000			984.000			984.000	1.500	982.500	
	Overhoeken (subsidieproject) (bate)	-1.532.000	-900.000			-900.000			-900.000		-900.000	
	Blauwe Verbinding Rhooonse Baan	2.480.200	615.600	-69.100		546.500			546.500		546.500	
	Blauwe Verbinding Rhooonse Baan (bate)	-2.480.200	-615.600	69.100		-546.500			-546.500		-546.500	
	Huis van Albrandswaard grond	875.000		875.000		875.000			875.000		875.000	
	Huis van Albrandswaard bouw	3.785.000	2.660.000	645.200		3.305.200			3.305.200	60.600	3.244.600	
	Huis van Albrandswaard installatie	1.190.000	1.190.000			1.190.000			1.190.000		1.190.000	
	Huis van Albrandswaard inrichting	150.000	150.000			150.000			150.000		150.000	
	Totaal	18.000.400	5.243.800	4.636.900	0	9.880.700	-782.000	0	9.098.700	122.900	8.975.800	1.218.500

Toelichting

1. Reconstructies wegen

Vanwege vertraging in het reconstructieproject Bomenbuurt wat gepland stond in 2018 schuift de gehele reconstructieplanning een jaar door. Het project bomenbuurt heeft daarnaast een doorlooptijd van een jaar waarbij de verwachting is dat het project in het 2de kwartaal 2020 volledig is afgerond. Een deel van deze investering zal daarom niet in 2019 worden uitgegeven en schuift door naar 2020.

2. Snelfietsroute F15

Het project voor de snelfietsroute F15 strekt zich uit over meerdere jaren. Het deel van de geplande uitgaven in 2019 was nog niet juist in de begroting 2019 verwerkt. Netto (€ 846.900 uitgaven minus € 520.700 baten) komt het totale krediet over alle jaren nu uit op € 326.200. Dit komt overeen met het netto-krediet ad € 295.000,-- zoals opgenomen in de begroting 2017 plus € 31.600 voor in 2018 aan dit project toegerekende uren.

3. Verv. lichtmasten DP 13,23,27,37,40,51(K)

Deze investering had in 2018 eigenlijk al afgerond moeten zijn. Echter door teleurstellende prestaties van de aannemer duurde de uitvoeringstijd veel langer dan noodzakelijk. Daarnaast zijn de kosten mede hoger geworden omdat er meer tijd nodig was om de aannemer te controleren en te verbeteren.

4. Beschoeiingen

De oude restantkredieten uit 2017 en 2018 worden samengevoegd met het krediet voor 2019.

5. Speelvoorzieningen

In 2018 was in de exploitatiebegroting een budget beschikbaar voor de herinrichting van de speellocatie aan de Prisma/Regenboog. Door een vertraagd participatietraject is het in 2018 niet gelukt om deze speellocatie herin te richten. Door de verwachtingen die bij de bewoners gewekt zijn dient dit alsnog in 2019 uitgevoerd te worden. Zoals vermeld in de jaarrekening 2018 kon dit budget niet reglementair binnen de exploitatie doorgeschoven worden naar 2019 omdat de kosten voor de herinrichting verantwoord moeten worden op het investeringskrediet. Aangezien er in het krediet voor 2019 geen rekening is gehouden met deze speellocatie is een aanvullend krediet nodig van € 47.000. Bij de verlenging van het bestek aanleg speelvoorzieningen heeft de aannemer een indexering doorberekend waardoor er nog een aanvullend krediet van € 3.500.

6. Nieuwbouw gymzaal Rhoon

In maart 2019 heeft de gemeenteraad besloten een extra investeringskrediet beschikbaar te stellen (raadsbesluit 129 zaak 44510) en is nog niet in de meerjarenbegroting opgenomen. De kapitaallasten zijn vanaf het jaar 2021 echter al wel structureel geraamd. Voor het jaar 2020 is er alleen een financieel effect, te weten: € 8.300 afschrijvingslasten en € 5.300 rentelasten.

Bijlage 2 - Totaal overzicht speerpunten

1.1 . Openbare Orde en Veiligheid	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 1.1.1a Inzetten op hotspots middels particuliere beveiliging, acties in de wijk, betrekken van inwoners (groepen) en integraal werken met veiligheidspartners.	25%	G	G	G	31-12-2019
19. 1.1.2a Bewustwording creëren over de gevaren van (overmatig) alcohol- & drugsgebruik.	25%	G	G	G	31-12-2019
19. 1.1.3a Optimaliseren van de samenwerking tussen politie, boa's, jongerenwerk, buurt bestuurt comités en buurtpreventieteams.	25%	G	G	G	31-12-2019
19. 1.1.3b Stimuleren van initiatieven en het gebruik van communicatiemiddelen om (vroeg)signalering en preventie in de wijken te vergroten.	25%	G	G	G	31-12-2019
1.2. Algemeen bestuur	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 1.2.1a Opstellen businesscase thuisbezorgen paspoorten en rijbewijzen.	Gestart	G	G	G	30-06-2019
19. 1.2.1b Uitvoeren van een nieuwe meting burgerpeiling "Waar staat je Gemeente".	25%	G	G	G	30-09-2019
19. 1.2.1c Onderzoek naar een effectievere inzet van onze (digitale) mogelijkheden om met burgers te communiceren.	Gestart	G	G	G	30-06-2019
19. 1.2.1d Begeleiden en evalueren kinderborgemeester.	Gestart	G	G	G	31-12-2019
19. 1.2.2a Lancering verbeterde website.	Voltooid	G	G	G	31-01-2019
19. 1.2.2b Verbeteren inzet sociale media (waaronder Facebook).	50%	G	G	G	31-12-2019
19. 1.2.2c De kernwaarden betrokken, benaderbaar en menselijke maat in de praktijk brengen in de contacten met inwoners.	50%	G	G	G	31-12-2019
2.1 Ruimtelijke ordening	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 2.1.1a In co-creatie met de samenleving één of meerdere integrale toekomstscenario's vaststellen op basis van de "krant van de toekomst".	Gestart	G	G	G	31-12-2019
19. 2.1.2a Praktische scenario's uitwerken, op grond waarvan voor de Rand van Rhoon keuzes kunnen worden gemaakt t.a.v. de	Gestart	G	G	G	31-12-2019
2.2 Wonen	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 2.2.1a Programmatische afspraken met de woningcorporaties maken over uitbreiding en toewijzing van de sociale huurwoningvoorraad met 75-80 sociale huurwoningen op basis van de regionale woningmarkt-afspraken.	Gestart	G	G	G	31-12-2019
19. 2.2.1b In overleg met partners, de regio en de provincie de consequenties verkennen van mogelijke grotere woningbouwopgaven.	Gestart	G	G	G	31-12-2019
2.3 Economie	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 2.3.1a Analyse maken van bedrijventypes en bepalen welke gecombineerd kunnen worden met woon- en verblijfsfuncties.	25%	G	G	G	31-12-2019
19. 2.3.1b Inventariseren mogelijkheden voor snel internet t.b.v. selectie.	75%	G	G	G	31-12-2019

3.1 Buitenruimte	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 3.1.1a Concrete scenario's opstellen voor de energietransitie (in samenwerking met B+R), rekening houdend met landelijke en regionale ontwikkelingen en die flexibel zijn vanwege voortschrijdende techniek.	25%	G	G	G	30-06-2019
19. 3.1.2a Verhogen verkeersveiligheid.	Gestart	G	G	G	31-12-2019
19. 3.1.2b Aanpassing Park Rhoon.	50%	G	G	O	31-12-2019
19. 3.1.2c Effectiever afval scheiden.	75%	G	G	O	30-09-2019
19. 3.1.2d Knelpunten in waterafvoer (groen voor verharding) en riolering oplossen (groene schoolpleinen).	25%	G	G	G	30-06-2019
19. 3.1.2e Toekomstbestendige inzet van Buurtbus bewerkstelligen.	75%	G	G	G	31-03-2019
19. 3.1.2f Parkeren.	50%	G	G	G	30-06-2019
19. 3.1.2g Kwaliteit verhogen van Groenonderhoud.	25%	G	G	G	31-12-2019
19. 3.1.3a Faciliteren en stimuleren van burgerinitiatieven t.b.v. de verbetering leefbaarheid, bijvoorbeeld zelfbeheer groen, opruimen zwerfafval, sociale cohesie, veiligheid.	Gestart	G	G	G	31-12-2019
19. 3.1.3b Behoeft peilen voor het opstarten Netwerk Rhoon en Portland naar het voorbeeld van het netwerk Poortugaal.	Gestart	O	G	G	31-12-2019
19. 3.1.3c Verder ontwikkelen van online burgerparticipatie door gebruik te gaan maken van best-practise tools en vernieuwingen.	Gestart	G	G	G	31-12-2019
3.2 Kunst & Cultuur	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 3.2.1a Ontwikkelen visie evenementen.	Gestart	G	G	G	31-12-2019
19. 3.2.1b. Voorbereidingen voor 4 en 5 mei 2020, inzake het 75-jarig jubileum.	50%	G	O	G	31-12-2019
3.3 Maatschappelijk vastgoed	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 3.3.1a Strategische nota Maatschappelijk Vastgoed (MV) vaststellen en werken aan uitvoeringsplan.	75%	G	O	G	31-03-2019
4.1 Financien	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 4.1.1a Nadere spelregels ontwikkelen over de omvang en inzet van de algemene reserve.	Gestart	G	G	G	30-06-2019
19. 4.1.1b Ontwikkeling van een instrumentarium om actief te monitoren en te sturen op de financieringsbehoefte.	25%	G	G	G	30-06-2019
19. 4.1.1c Onze aandelen in het bedrijf Eneco verkopen.	Gestart	G	G	G	31-12-2019
19. 4.1.2a Scenario's uitwerken hoe, en wanneer de rioolheffing voor de inwoners verlaagd wordt.	Gestart	G	G	G	30-06-2019
19. 4.1.2b Beleid voor de Onroerende Zaak Belasting (OZB) opstellen.	25%	G	G	G	30-09-2019
19. 4.1.3a Implementatie van Integrale (V)IC (verbijzonderde interne controle) binnen de BAR die voldoet aan alle gestelde eisen van provincie en accountant.	Gestart	G	G	G	31-12-2019
19. 4.1.3b VpB integratie in administratieve werking en als onderdeel van integrale besluitvorming.	Gestart	G	G	G	31-12-2019
5.1 Educatie	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 5.1.1a Voorbereidingen treffen voor de komende aanbesteding van het doelgroepenvervoer (WMO, leerlingen- en jeugdzorg), waarbij maatwerk en acceptabele reistijden uitgangspunt zijn.	75%	G	G	O	30-09-2019
6.1 Sport	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 6.1.1a Het opstellen van een uitvoeringsagenda Sport/Cultuur/Kunst/Evenementen.	75%	G	G	G	31-03-2019
19. 6.1.1b Verhuizing sportpark De Omloop, waarbij samen met betrokkenen wordt gekeken naar een geschikte locatie.	50%	G	G	G	31-12-2019

7.1 Maatschappelijke Ondersteuning	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 7.1.1a In samenwerking met onze professionele partners (maar ook familie, kennissen, burens etc.) faciliteren en ondersteunen wij onze inwoners in hun eigen buurt.	50%	G	G	G	31-12-2019
19. 7.1.1b Wij faciliteren de Stichting Welzijn Albrandswaard (SWA) om mantelzorgers de ondersteuning te bieden die zij nodig hebben.	25%	G	G	G	31-12-2019
7.2 Kwetsbare groepen	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 7.2.1a We informeren ouderen over hun verantwoordelijkheid om zelf voor een geschikte woning/ woonomgeving te zorgen.	25%	G	G	G	31-12-2019
7.3 Participatiewet	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 7.3.1a Wij onderzoeken de mogelijkheden van financierbaarheid van een (RET) vervoersmodel voor minima.	75%	G	G	G	30-06-2019
19. 7.3.1b Jaarlijks voeren wij de armoedemonitor uit. Op basis van de uitkomsten evalueren we de minimaregelingen en verbeteren we die waar mogelijk.	25%	G	G	G	31-12-2019
7.4 Jeugdzorg	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 7.4.1a Vormgeven aan de transformatieopgave door te investeren in vroeg-signalering vanuit en in samenwerking met maatschappelijke partners.	50%	G	G	G	31-12-2019
7.5 Zorg & Welzijn	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 7.5.1a Bewoners worden door de woningbouwverenigingen, vluchtelingenwerk, het welzijnswerk, de buurtsportcoaches en de gemeente gestimuleerd om activiteiten te organiseren in hun buurt en elkaar te helpen waar nodig.	25%	G	G	G	31-12-2019
19. 7.5.1b In samenspraak met de Stichting Welzijn Albrandswaard wordt de bereikbaarheid van de Vraagwijzer vergroot.	75%	G	G	G	31-12-2019
7.6 Wijkteams	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Einddatum
19. 7.6.1a Wij werken vanuit de bedoeling. Regels worden toegepast, mits het doel wat wij voor ogen hebben met de cliënt beter wordt behaald.	25%	G	G	G	31-12-2019
19. 7.6.1b Voor cliënten die vanuit hun eigen netwerk onvoldoende ondersteund worden, bieden wij ondersteuning op maat. Voor complexe zaken is er professionele ondersteuning aanwezig.	50%	G	G	G	31-12-2019

Bijlage 3 - Totaal overzicht moties

Moties	Status	Kwaliteit	Tijd	Geld	Startdatum
Actieplan Wonen in Albrandswaard (MOTIE)	Gestart	G	G	G	01-07-2019
Duurzaamheidsfonds Albrandswaard (MOTIE)	Voltooid	G	G	G	31-12-2019
Energietransitie en duurzaamheidsfonds (MOTIE)	Voltooid	G	G	G	31-12-2019
Evenementen in Albrandswaard (MOTIE)	Voltooid	G	G	G	31-12-2019
Gratis Openbaar Vervoer (MOTIE)	Voltooid	G	G	G	31-12-2018
Huisvesting Buurtpreventie (MOTIE)	Gestart	G	G	G	01-04-2019
Klankbordgroep scenario's energietransitie (MOTIE)	Voltooid	G	G	G	01-04-2019
Reduceren restafval en stimuleren van afvalscheiding in Albrandswaard (MOTIE)	75%	G	G	O	31-12-2018
Sanering van de voormalige vuilstort in Rhoon (MOTIE)	Voltooid	G	G	G	01-04-2018
Veilig Verkeer Albrandswaard (MOTIE)	50%	G	G	G	01-04-2019
Voorrang sociale woningen (MOTIE)	Gestart	G	G	G	31-12-2019
We zien onze BOA's graag (MOTIE)	25%	G	G	G	30-09-2019
Werk maken van sociale en betaalbare woningbouw (MOTIE)	Gestart	G	G	G	31-12-2019
Woningbouw: anticiperen of reageren? (MOTIE)	Gestart	G	G	G	31-12-2018

Voorjaarsnota 2020 Albrandswaard

A. FINANCIËLE UITGANGSPOSITIE

Zoals al in het voorwoord aangegeven dient dit document tot kaderstelling voor het opstellen van onze begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2022. Kaders zijn zowel beleidsuitgangspunten als rekenkundige kaders (parameters).

Algemene financiële kaders

Algemeen kader is dat de gemeentefinanciën een solide basis vormt voor het gemeentelijk beleid en de gemeentelijke ambities. Beleid en ambitie zullen aan de voorkant aan dit principe worden getoetst. Eventuele tekorten die in programma's van de begroting ontstaan, of extra uitgaven die moeten worden gedaan, dienen in eerste aanleg ook binnen het programma zelf te worden opgelost.

Het weerstandsvermogen van de gemeente Albrandswaard dient voldoende te blijven gezien alle financiële onzekerheden waarmee wij als gemeente mee te maken hebben. Deze financiële onzekerheden zijn ook niet altijd goed te kwantificeren. De bestemmingsreserves dekken specifieke risico's af, maar niet allemaal. Op 31 december 2018 bedraagt de algemene reserve afgerond € 8.1 miljoen voor resultaatbestemming jaarrekening 2017. De reservepositie blijft de komende jaren een belangrijk aandachtspunt.

Financieel toezichtkader van de provincie

In de begrotingscirculaire in 2020 hebben Gedeputeerde staten de volgende uitgangspunten aangegeven waar de begroting 2020 aan moet voldoen om voor repressief toezicht in aanmerking te blijven komen.

1. De begroting 2020 dient structureel en reëel in evenwicht te zijn of, als dat niet het geval is, dient de meerjarenraming aannemelijk te maken dat dit evenwicht in 2023 uiterlijk tot stand wordt gebracht.
2. De vastgestelde jaarrekening 2018 en de begroting 2020 dienen tijdig, respectievelijk voor 15 juli en voor 15 november aan Gedeputeerde staten te zijn toegezonden.

Naast deze uitgangspunten geldt ook dat de jaarrekening 2018 structureel en reëel in evenwicht moet zijn. Als dit niet het geval is zal het structureel tekort worden betrokken bij het onderzoek van de begroting 2020. Dat betekent dat in de jaarrekening inzicht moet worden gegeven in het structurele en incidentele aandeel van het tekort.

Met het 'structureel en reëel evenwicht' in bovenstaande punten wordt bedoeld dat in de begroting de structurele lasten zijn gedekt door structurele baten en dat er sprake is van realistische ramingen.

Financieel perspectief Voorjaarsnota 2020

De vertrekpunt voor de voorjaarsnota 2020 wordt gevormd door de bijgestelde begroting 2019-2022, aangevuld met jaarschijf 2023 en besluitvorming welke na vaststelling van de 1^e begrotingwijziging 2019 en jaarrekening 2018 plaatsvindt. In onderstaande tabel wordt een financiële samenvatting gegeven van deze voorjaarsnota.

Financieel perspectief begroting 2020

Omschrijving	2020	2021	2022	2023
Meerjarig perspectief van primitieve begroting 2019	78.300	402.100	585.800	585.800
Structurele gevolgen 2 ^e tussenrapportage 2018	92.600	23.000	9.500	9.500
Structurele effecten jaarrekening 2018	-103.300	-103.300	-103.300	-103.300
Structurele effecten 1 ^e tussenrapportage 2019	-800.700	-920.400	-689.300	-720.200
Uitgangspunt voorjaarsnota 2020	-733.100	-598.600	-197.300	-228.200
B. Rekenkundige en algemene kaders	100.000	100.000	100.000	125.000
Indexering globale herrekening 2,3% => 1,4%	100.000	100.000	100.000	125.000
D. Autonome ontwikkelingen	-165.000	-85.000	-85.000	-85.000
Wonen; uitvoering woningmarktprogramma.	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Wonen; onderzoek naar een wijk waarin partijen samenwerken.	-10.000			
Wonen; regionale samenwerking.	-20.000			
Sociaal; sloopkosten Instroompunt.	-50.000			
Sociaal; doelgroepenvervoer ivm nieuwe aanbesteding.	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
E. Bedrijfsvoering	-416.200	-416.200	-416.200	-416.200
Sociaal Domein BAR-organisatie, fundament en formatie.	-350.000	-350.000	-350.000	-350.000
BAR-Bijdrage; begroting 2020 e.v.	-66.200	-66.200	-66.200	-66.200
F. Investerings	0	-19.500	-19.500	-19.500
Renoveren en vervangen paden, park Rhooen.	0	-19.500	-19.500	-19.500
G. Voorgestelde dekking	1.300.000	1.005.000	855.000	905.000
Aframen dotatie aan Algemene Reserve in 2020 en 2021.	100.000	200.000	0	0
Inzet ruimte in Reserve Sociaal Domein (€ 400.000,- tot min. 1,6 milj.).	400.000	0	0	0
Opheffen wettelijk overbodig geworden Reserve Speelruimteplan (incl. jaarlijkse dotatie van € 5.000,-).	350.000	5.000	5.000	5.000
Stelpost CAO/Werkgeversbijdrage BAR inzetten.	100.000	150.000	200.000	250.000
Stelpost IBP lokale vertaling inzetten en functioneel ramen/labels.	350.000	650.000	650.000	650.000
H. Gevolgen gemeentelijk belastingbeleid	-73.300	29.200	30.600	30.600
Vennootschapsbelasting; actualisatie doorrekening.	-73.300	29.200	30.600	30.600
Bijgesteld perspectief voorjaarsnota	745.500	613.500	464.900	539.900
Saldo meerjarenperspectief	12.400	14.900	267.600	311.700

Op basis van bovenstaande opstelling verwachten wij op dit moment dat de programmabegroting 2020 structureel en reëel in evenwicht opgesteld kan worden.

B. KADERS PROGRAMMABEGROTING 2020-2023

Het ontwerpproces van de Programmabegroting 2020-2023 start met het aangeven van de kaders door de raad.

Kaderstelling programmabegroting 2020

Als basis voor het ontwerp van de primitieve Programmabegroting 2020-2023 stellen wij voor de volgende kaders te hanteren:

- Vertretpunt voor de concept- Programmabegroting 2020-2023 is het saldo van de begroting 2019 met inachtneming van de uitkomsten van de voorjaarsnota.
- Wij verwerken de gevolgen van de meest actuele financiële ontwikkelingen rondom de producten en het meerjareninvesteringsprogramma en voeren daarvoor reële ramingen op.
- Het beroep op het gemeentelijk weerstandsvermogen (algemene reserve) om tekorten in de exploitatie te dekken dient zo beperkt mogelijk te blijven.
- Wij hanteren bij de opstelling van het begrotingsproces de rekenkundige waarden zoals hieronder opgenomen tabel A en B.

Tabel A

Jaar	Woningvoorraad per 1-1*	Inwoners per 1-1**
2019	10.499	25.269
2020	10.634	25.952
2021	10.803	26.356
2022	10.853	26.474
2023	10.853	26.474

* Bron: Planmonitor

** Bron: Inwoners doorberekend naar woningvoorraad en gemiddelde huishoudensgrootte voor Albrandswaard volgens het CBS

Tabel B

Omschrijving	2020
Prijsontwikkeling:	
Inflatiecorrectie	1,4%
Subsidies:	
Compensatie instellingen voor prijs- en loonontwikkelingen	1,4%
Gemeenschappelijke regelingen:	
Regio Rotterdam – Rijnmond en NRIJ	3,4%
SVHW	3,25%-1%
MRDH	3,9%-3,6%
Mutaties gemeentelijke tarieven:	
Onroerende zaakbelastingen (opbrengst)	3%
Leges etc.	3%
Inkomsten uit verhuur	3%
Afvalstoffenheffing kostendekkend (kd)	kd
Rioolrecht kostendekkend (kd)	kd
Begraafplaatsen (kd)	kd
Financiering:	
Renteomslag	n.t.b.
Rente grondexploitaties	1,83%
Rente financieringstekort	1,50%
Gemeentefondsuitkering (circulaire)	Mei 2019

Toelichting en financiële gevolgen van kaderstelling

Inflatiecorrectie

In het centraal economisch plan 2019 van het CPB wordt de inflatie (geharmoniseerde consumentenprijsindex) voor 2020 gesteld op 1,4%. In het meerjarenperspectief van onze begroting 2019 is 2,3% gehanteerd. Een verlaging van 0,9% komt overeen met het genoemde bedrag in tabel B (zie volgende pagina).

Index subsidies

In de subsidieverordening is geregeld dat gesubsidieerde instelling compensatie krijgen voor de (loon)kosten verbonden aan de ontwikkelingen van de sectoriale CAO's. Hiervoor wordt de index geharmoniseerde consumentenprijs van 1,4% gevolgd.

Index gemeenschappelijke regelingen

Voor de GR'en regio Rotterdam – Rijnmond en NRIJ wordt jaarlijks een (raads)besluit genomen om de berekeningsystematiek van de financiële werkgroep van de Kring van gemeentesecretarissen te volgen. Deze komt uit op 3,4%. Het bestuur van SVHW heeft voor personele en materiele lasten respectievelijk 3,25 en 1% vastgesteld. Voor de kaderstelling van de MRDH wordt het Haaglanden kader gevolgd. Deze bestaat eveneens uit een percentage voor personele en materiele lasten van respectievelijk 3,9% en 3,6%.

Index gemeentelijke tarieven

Voor de gemeentelijke heffingen geldt het uitgangspunt van kostendekkend. Voor de leges en inkomsten uit verhuur geldt een tariefstijging van 3%. De onroerende zaakbelasting (OZB) wordt toegelicht in onderdeel H van deze voorjaarsnota.

Rente

Renteomslag

De rentelasten worden volgens de renteomslag methodiek toegerekend naar de programma's. Dit betekent dat onze jaarlijkse uitgaven aan rente gedekt worden uit de raadsprogramma's waar gedane investeringen betrekking op hebben. Bij het opstellen van de programmabegroting wordt dit bekend.

rente grondexploitaties

In de Meerjarenprognose grondexploitaties van april 2018 zijn de laatste voorschriften uit BBV toegepast. Op basis van berekening in de jaarrekening 2018, is in het MPO 2018 1,83% rente toegerekend aan de grondbedrijfcomplexen.

marktrente financieringstekort

De marktrente voor het te berekenen financieringstekort wordt gebaseerd op de rente per 20 maart 2019 van een 20-jarige lening met jaarlijkse aflossing: 1,50%.

Dividend

Voor de ramingen van dividend wordt uitgegaan van het gemiddelde van dividendopbrengsten van de voorgaande 3 jaar. Voor de Eneco Groep geldt dat de dividendopbrengsten zijn afgebouwd in de begroting omdat er een principebesluit tot verkoop/afbouwen van de aandelen is genomen.

Investerings 2020-2023

Voor de programmabegroting 2020 wordt volgens het beleid van de nota Activabeleid 2016 gemeente Albrandswaard een investeringslijst 2020-2023 opgesteld. Een realistische planning van deze investeringen moet leiden tot een evenwichtige spreiding over de planperiode. De kapitaallasten zijn gerekend vanaf 1 januari van het jaar ná oplevering van de investering.

Reële product ramingen

Bij het opstellen van de begroting 2020 worden eventuele taakstellingen vanuit het verleden beoordeeld op haalbaarheid. Ramingen voor producten en taakvelden dienen reëel te zijn gelet op de opgaves en activiteiten die bekostigd moeten worden.

Financiële aspecten B. Rekenkundige en algemene kaders

Ontwikkeling	Omschrijving	Structurele gevolgen			
		2020	2021	2022	2023
Indexering (prijs- en volumegroei)	Kostprijs inkoop materialen, diensten en subsidies	100.000	100.000	100.000	125.000
Totaal rekenkundige en algemene kaders		100.000	100.000	100.000	125.000

C. Agenda van de Samenleving 2020-2023.

Met trots presenteren wij u de Agenda van de Samenleving 2020 – 2023. Vanzelfsprekend is ook deze agenda gebaseerd op ons coalitieakkoord “Albrandswaard: een vitale, zorgzame en zelfstandige gemeente. De afgelopen maanden hebben wij ons oor te luisteren gelegd bij onze inwoners, de gemeenteraad, maatschappelijke instellingen en onze eigen BAR-organisatie om de Agenda bij te stellen en het nog meer als vorig jaar de agenda te maken die daadwerkelijk van de samenleving is. Onze speerpunten voor het komende begrotingsjaar 2020 worden verder uitgewerkt en financieel onderbouwd in de programma's van de op te stellen Begroting 2020. Voor de volgende jaren bieden wij een doorkijk in de ambities waarvan u en onze inwoners hebben aangegeven deze belangrijk te vinden. Wij staan permanent in verbinding met de samenleving en gaan in onze bestuursperiode continu en op vele manieren het gesprek aan. Hoe? We gaan op werkbezoek. Op uitnodiging komen we graag bij de mensen thuis. Inwoners zijn van harte welkom op ons kantoor. Ook zijn wij als college regelmatig op straat te vinden om onder het genot van een kop koffie met onze inwoners te praten over wat hen bezighoudt en hoe zij denken over voorstellen die wij doen en keuzes die wij maken. Besturen doen we vanuit een aantal kernwaarden die we met elkaar hebben opgesteld. Ze komen uit ons hart. Deze kernwaarden zijn leidend in onze bestuursperiode. Ze richten het kompas waarop wij koersen.

BENADERBAAR

BETROUWBAAR

BETROKKEN

MENSELIJK MAAT

Openbare Orde en Veiligheid

In Albrandswaard werken we samen aan een veilige woon- en leefomgeving. Onze inwoners zijn en voelen zich veilig. Integraal werken en inwoners betrekken bij de veiligheid van hun woon- en leefomgeving staat hierbij hoog in het vaandel. De prioriteiten binnen het veiligheidsdomein krijgen hun plek in het Integraal Veiligheidsbeleid. Dit beleid actualiseren we samen met u en onze inwoners elke vier jaar.

Integraal Veiligheidsbeleid:

- 2020 => We evalueren het bestaande beleid en we betrekken inwoners en veiligheidspartners bij het bepalen van de prioriteiten. Samen gaan we voor een veilig(er) Albrandswaard!
- 2020 => Vaststelling van het nieuwe Integraal Veiligheidsbeleid voor de periode van 2021-2024

Inbraken & diefstallen:

- 2020 en verder => Inzetten op hotspots.

Alcohol & drugs:

- 2020 en verder => Bewustwording creëren over de gevaren van alcohol- en drugsgebruik.

(Veiligheids)participatie:

- 2020 en verder => Inwoners meer betrekken bij de veiligheid van hun woon- en leefomgeving.

(overmatig)

Dienstverlening en Communicatie

Wij staan als gemeente dicht bij onze inwoners. Dat maakt onze schaal mogelijk. Wij kiezen het liefst voor persoonlijk contact. Dat doen wij niet alleen in het gemeentehuis. Wij willen zoveel mogelijk aanwezig zijn in onze wijken en in de sociale netwerken. Het moet voor inwoners makkelijk zijn om direct contact met ons te maken.

Wij gebruiken communicatiemiddelen zoals albrandswaard.nl, de gemeentepagina's in De Schakel en sociale media. Het belang van sociale media in onze contacten met inwoners groeit nog steeds. Zij bieden de mogelijkheid om te communiceren op momenten en op plekken waar gebruikers daaraan behoefte hebben.

Het totale informatieaanbod in de media groeit nog steeds. Daardoor wordt het moeilijker om de aandacht van inwoners voor onze boodschappen te trekken. Het is belangrijker dan ooit om de trends op communicatiegebied goed te volgen. Zo heeft de trend om naast tekst vooral ook beeld te gebruiken in communicatie zich verder doorgezet. Dat geldt zeker voor bewegend beeld. Verder zien we dat het steeds meer gaat om écht beleven in plaats van alleen maar informeren. Denk aan de betekenis van verhalen vertellen en virtual reality. Ook worden ruimtes, gebouwen en evenementen steeds meer ingezet als communicatiemiddel. Wij houden het gebruik van onze media goed in de gaten. Met behulp van gebruiksgegevens en andere data maken wij een afweging op welke kanalen wij inzetten. Eén van de manieren waarop wij de kwaliteit van onze dienstverlening meten bij inwoners is de tweejaarlijkse baliemeting. Wij gaan deze vervangen door een systeem dat continue de dienstverlening bij onze inwoners meet. Hierdoor kunnen wij sneller inspelen op de wensen van onze inwoners.

Dienstverlening:

- 2020 => Introductie van alternatief voor de traditionele tweejaarlijkse baliekening.

Communicatie:

- 2020 en verder => Meer communiceren met beeld/geluid, Youtube
- 2020 en verder => Invoeren minimale variant van de Gemeentepagina
- 2020 en verder => Kernwaarden in de praktijk brengen in contacten met inwoners.

Huis van Albrandswaard

In 2020 wordt aan de Stationsstraat het Huis van Albrandswaard opgeleverd. Zowel het Albrandswaardse wijkteam als de Stichting Welzijn Albrandswaard als het sportcafé van de sporthal krijgen op deze nieuwe locatie hun plek en nieuwe mogelijkheden om hun dienstverlening aan alle inwoners van Albrandswaard te verbeteren. Er is ruimte voor lokale kunst en cultuur. Ook het gemeentebestuur gaat gebruik maken van dit gebouw. De voorziening schept nieuwe kansen voor samenwerking en ontmoeting.

Wij ontvangen positieve reacties vanuit onze samenleving op deze nieuwe voorziening voor onze gemeenschap. We horen ook zorgen over financiën en parkeerdruk.

De vraag is gesteld of de gemeente niet beter kan blijven huren in Poortugaal. Deze variant hebben wij op verzoek en in overleg met de gemeenteraad onderzocht. Het resultaat past niet binnen de financiële kaders van de gemeenteraad. Huren is duur. Voor wat betreft de parkeerdruk treffen wij maatregelen en voegen volgens de CROW normen parkeerplaatsen toe. Ook realiseren wij de door de RET gewenste P&R parkeerplaatsen.

- 2019 => Start bouw
- 2020 => Oplevering en ingebruikname

Omgevingsvisie/Omgevingswet

De Omgevingsvisie wordt in 2019 vastgesteld als basis voor verdere implementatie van de Omgevingswet. In de Omgevingsvisie komen alle onderdelen van de Agenda van de Samenleving op het gebied van ruimtelijke ordening, wonen, gezondheid, energietransitie, klimaatbestendigheid en sociaal welbevinden samen. Een raadsbrede discussie over burgerparticipatie maakt gedurende een groot deel van 2019 onderdeel uit van het proces om tot de Omgevingsvisie te komen. Albrandswaard maakt in de Omgevingsvisie essentiële keuzes voor de lange termijn over wonen, werken, leefbaarheid, recreatie en landschap. Duidelijkheid van de provincie Zuid-Holland over de ruimtelijke (on)mogelijkheden is essentieel voor de keuzes die Albrandswaard maakt.

Tegelijk met het vaststellen van de Omgevingsvisie loopt BAR-breed het programma Omgevingswet, dat Albrandswaard voorbereidt op de invoering van deze wet. Inzet is dat op 1 januari 2021 alles is geregeld wat minimaal nodig is om een omgevingsvergunning te kunnen aanvragen en binnen 8 weken te kunnen afhandelen. Daarnaast is op termijn een aantal investeringen vereist om alle processen goed te laten verlopen. Deze investeringen hebben met name betrekking op vernieuwing van informatievoorzieningen, aansluiting op het landelijke Digitaal Stelsel Omgevingswet en het opleiden van medewerkers. Vanuit het huidige programma Omgevingswet, dat nog tot en met 2021 doorloopt, wordt ernaar gestreefd de financiële consequenties voor 2020 maximaal te dragen vanuit het beschikbare budget. De verwachting is dat uiteindelijk niet alle kosten (op de langere termijn) uit dit programma kunnen worden gedekt. In de komende periode zal van de nodige investeringen en structurele kosten een completer beeld ontstaan. Dit beeld zal naar verwachting leiden tot een verzoek om budget in de Voorjaarsnota van 2021. Dit zal ook het geval zijn voor de verdere uitwerking van de Omgevingsvisie in een Omgevingsplan.

- 2020 => op 1 januari 2021 kan een omgevingsvergunning worden aangevraagd en binnen 8 weken worden afgehandeld.

Wonen

In de komende jaren staat het uitbreiden van de Albrandswaardse woningvoorraad centraal. Voor de bouw van sociale (huur)woningen maken wij programmatische afspraken met woningcorporaties. Dit gebeurt op basis van de nieuwe regionale woningmarktafspraken, waarin staat dat Albrandswaard tot 2030 210 sociale (huur)woningen bouwt.

Voor de totale woningvoorraad in Albrandswaard is het uitgangspunt dat wij voorzien in de lokale woningbehoefte en dat wij de kwaliteit en leefbaarheid in de dorpen behouden. Daarom ontwikkelt Albrandswaard in 2019 een woningbouwprogramma. Dit is een sturingsinstrument tussen het strategische niveau van de Albrandswaardse Woonvisie en het tactische niveau van MPO/marktinitiatieven. Het programma is erop gericht om op basis van inzicht in de plaatselijke behoefte aan woningen (verhuisbewegingen, demografische ontwikkelingen) te komen tot een jaarlijks te actualiseren richtgetal voor woningen die nodig zijn voor de eigen inwoners. Op basis van dit richtgetal kan worden bepaald of projecten bijvoorbeeld in fasen kunnen worden opgeleverd, zodat de te bouwen woningen zoveel mogelijk ten goede komen aan het 'plaatselijke opnamevermogen'. Het richtgetal wordt ieder jaar geactualiseerd.

We werken niet alleen aan de omvang van de woningvoorraad, maar faciliteren ook onze inwoners die langer thuis blijven wonen als zij zorg nodig hebben. We geven inhoud aan combinatievormen van wonen, welzijn en zorg en maken in 2019/2020 een start met een onderzoek naar mogelijkheden voor een wijk waarin partijen op het gebied van wonen, welzijn en zorg samen met de gemeente langer thuis wonen faciliteren. Wij zien in de komende aanpak van de Schutskooiwijk in Poortugaal, in combinatie met mogelijke nieuwbouw in Poortugaal-West een mooie kans voor het opstarten van een dergelijk onderzoek.

- 2020 => nieuwe woningbouwinitiatieven (sociaal én markt) relateren aan het woningmarktprogramma. Met de instrumentaria van bestemmingsplan en gronduitgifte sturen op de plaatselijke behoefte aan woningen.
- 2020 => onderzoek uitvoeren naar de mogelijkheden van een wijk, waarin partijen op het gebied van wonen, welzijn en zorg samen met de gemeente langer thuis wonen faciliteren.

Economisch beleid en ontwikkelingen

We stellen economisch beleid bij in samenhang met algemene sociaal-maatschappelijke en economische ontwikkeling op bovenlokaal en lokaal niveau.

Voor Albrandswaard geldt dat de regionale positie daarbij van cruciale betekenis is, met name vanwege de concurrerende ruimteclaims vanuit verschillende sectoren. Dat betekent dat er op regionaal en op lokaal niveau afwegingen moeten worden gemaakt om te bepalen aan welke ontwikkelingen ruimte moet worden geboden en welke ruimteclaims niet gehonoreerd kunnen worden. Ook vindt al geruime tijd in de regio functionele transformatie van (deel)gebieden plaats, hetgeen ook voor Albrandswaard in toenemende mate aan de orde is. Agrarisch gebied dient nu ook natuur- en recreatiedoelen, kantoren worden woongebouwen en bedrijfsterrein wordt op veel plaatsen in de regio omgezet in woongebied. 2020=> Economisch beleid afstemmen op overig beleid i.h.k.v. opstellen omgevingsvisie.

Duurzaamheidsagenda en Energietransitie

Dit onderdeel van de Agenda van de Samenleving richt zich de komende jaren op het vergroten van de bewustwording van inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties en vervolgens op het opstellen van scenario's voor energietransitie. Daarbij is het van belang de rol van de gemeente en de betrokken partijen te bepalen en het resultaat vast te leggen in een duurzaamheidsagenda.

In het interbestuurlijke programma van rijk, provincie en gemeenten (IBP) is vermeld dat "het tegengaan van klimaatverandering, aanpassen aan de gevolgen van klimaatverandering en transitie naar een circulaire economie randvoorwaarden zijn voor het behoud van onze welvaart".

Duidelijk is dat dit het gemeentelijke niveau voor een groot deel overstijgt. De gemeente heeft daarin een regierol op lokale ontwikkelingen, die wij oppakken.

Op het regionale niveau wordt door de MRDH een regionale energiestrategie (RES) gehanteerd, waarin de deelnemers elkaar versterken op het punt van duurzame energie.

2020 => Inzet op energietransitie op basis van de duurzaamheidsagenda en de RES.

Openbare Ruimte

Meer samenhang brengen tussen een kwalitatief hoogwaardige en duurzame openbare ruimte, de (verkeers)veiligheid verbeteren en door de combinatie van alles de leefbaarheid verhogen zien wij als onze belangrijkste opgave. Binnen het programma Buitenruimte hebben wij diverse speerpunten benoemd die hieraan bijdragen. Hierin is de connectie (raakvlakken) met duurzaamheid, milieu en wijkregie aangebracht. Op hoofdlijnen zijn deze:

- 2020 en verder => Doorgaan met het verhogen van de verkeerveiligheid met als focus de veiligheid rondom scholen
- 2020 => De basis realiseren voor een heringericht park Rhooen waar de komende jaren op voorgebouwd kan worden.
- 2020 => Werken aan en verbeteren van afval scheiden.
- 2020 => Knelpunten in waterafvoer en riolering oplossen.
- 2020 en verder => Toekomstbestendige inzet Buurtbus.
- 2020 en verder => Kwaliteit groenonderhoud verhogen; bewoners actief benaderen.

Samenwerking in het buitengebied

We zetten ons ervoor in dat de mix van landbouw, natuur en recreatie in het Buitenland meerwaarde genereert voor de hele regio. Dat beschermt het gebied ook tegen verstedelijking. De omvang en kwaliteit van de open, groene buitenruimte van Albrandswaard is regionaal uniek en wordt uitgebouwd. De manier waarop gezorgd wordt voor onze groengebieden ondergaat grote organisatorische verandering, waarbij de lokale ondernemers in een coöperatieve samenwerking het gebied beheren en ontwikkelen. Hierdoor zorgen we voor recreatie- en natuurwaarden zodat dat omwonenden, ook mensen van buiten Albrandswaard, kunnen blijven genieten van onze historische polders, grienden en dijken.

Ontwikkelingen Natuur- en Recreatieschap IJsselmonde (NRIJ)

Met de gemeenten Barendrecht, Ridderkerk, Hendrik-Ido-Ambacht en Zwijndrecht, onze NRIJ-partners, bouwen we verder aan een solide en toekomstbestendige beheerorganisatie voor delen van ons buitengebied. Kernvraag is hoe het NRIJ omgaat met het op termijn krimpen van de financiële middelen. Eind 2019 verwachten wij een goed beeld te hebben van efficiëntie en mogelijke besparingen. Het NRIJ heeft dan voldoende inzicht om het gesprek aan te gaan met de gemeente

Rotterdam en de provincie Zuid-Holland over de vraag of en hoe de deelnemers na 2026, al dan niet gezamenlijk binnen het NRIJ, zorg kunnen dragen voor een (minimaal) kwaliteitsniveau in de beheerde groengebieden. Ook wordt dan duidelijk of het NRIJ langjarig verder wil met Staatsbosbeheer als uitvoerende partij en zo ja in welke contractvorm.

- 2020 => lange termijn keuzes maken voor de inrichting van een toekomstbestendige beheerorganisatie voor delen van ons buitengebied.

Wijkregie

Wijkregie betekent voor ons dat we actief contact leggen met inwoners. Hiermee zorgen we ervoor dat we als gemeente weten wat er bij hen leeft, we hun ideeën en initiatieven over hun leefomgeving kennen en - als het even kan of nodig is - we de initiatiefnemer helpen die mogelijk te maken. Dit betekent ruimte geven en vertrouwen bieden. Over en weer. Het houdt ook in dat we inwoners meenemen in de (tegenstrijdige) belangen die in veel gevallen afgewogen dienen te worden. Dit vraagt om open, zorgvuldige en respectvolle communicatie. Tussen gemeente en inwoners en tussen inwoners onderling. Waar mogelijk wordt er een koppeling gemaakt met de verenigingen en met welzijnsorganisaties in Albrandswaard.

Door te leren vanuit de praktijk kunnen we in de toekomst beter inschatten welke rol de gemeente kan spelen tijdens deze processen. De koppeling wonen, zorg en welzijn is voor ons een belangrijke opgave. Onze inzet richt zich ook op innovatieve vormen van burgerparticipatie. Online-mogelijkheden willen we, als voorbeeld hiervan, graag uitproberen.

- 2020 en verder => Faciliteren/stimuleren burgerinitiatieven.
- 2020 => Inventariseren uitbreiding netwerk.
- 2020 en verder => Doorontwikkeling online burgerparticipatie.

Kunst, Cultuur & Evenementen

We bevorderen dat evenementen bijdragen aan de levendigheid en cohesie van onze gemeenschap. Daarnaast dat zij betekenis geven aan de identiteit van onze samenleving. Ze bevorderen tevens een positief imago aan de verschillende dorpskernen en versterken de lokale economie.

- 2020 => Uitvoering evenementenbeleid

- 2020 => Deelnemen aan regionale overleggen over cultuur, cultureel erfgoed en landschap. (zowel bestuurlijk als ambtelijk)
- 2020 => Faciliteren realisatie landmark kasteel Valckesteijn; Afspraken maken over beheer en onderhoud landmark kasteel Valckesteijn
- 2020 => Promoten cultuuruitingen (kunst, cultuur, verenigingen etc) in de gemeente;
- 2020 => Implementeren Verenigingsakkoord (in relatie tot het Nationaal Preventieakkoord).

** Dit speerpunt is dezelfde als bij Sport en wordt verantwoord bij sport

Maatschappelijk vastgoed

Maatschappelijk vastgoed zien wij als een middel om te sturen op realisatie van de beleidsdoelstellingen op het gebied van participatie, sport, cultuur, welzijn en educatie. Hoe dit sturen het beste kan, gaan we in een strategische nota beschrijven.

- 2020 en verder => Strategische nota en uitvoeringsplan.

Financiën

We voeren een stabiel financieel beleid. Dit is een voorwaarde voor een gezonde toekomst van Albrandswaard. Wij zijn kritisch op ons uitgavenpatroon. We geven niet meer uit dan we ontvangen. Structurele lasten worden betaald uit structurele baten, die in evenwicht zijn met elkaar. Zo bekostigen wij duurzaam de voorzieningen voor onze inwoners en zijn wij financieel betrouwbaar voor onze (maatschappelijke) partners.

- 2020 en verder => Zorgvuldig proces verkoop aandelen Eneco.

Het “verduurzamen” van onze maatschappij is een van de belangrijkste vraagstukken van de komende decennia. Een groot onderdeel daarvan is de energietransitie. Wij stellen voor een reserve en duurzaamheidsfonds te vormen om de opgaven te bekostigen. Een vorm kan bijvoorbeeld zijn rentevrije leningen voor initiatieven die passen in de duurzaamheidsagenda van Albrandswaard.

- 2020 => Voorstel voor vorming investeringsreserve (incl. spelregels).
- 2019/2020 => Onderzoek duurzaamheidsfonds voor toekomstige financieringsfunctie.

Onze reservepositie dient aan te sluiten op de actuele verwachtingen. De komende jaren staat Albrandswaard een aantal ontwikkelingen te wachten die een financieel risico kunnen zijn. Bij het bepalen van de risicoreservepositie in de begrotingen houden we nu rekening met ontwikkelingen die reeds gestart zijn. Gezien de snel veranderende maatschappij willen we bij de meerjarenbegroting ook

de verwachte ontwikkelingen (Investerings en vennootschapsbelasting) betrekken bij de berekening van het benodigde weerstandsvermogen.

- 2020 => Meerjarenanalyse risico's en investeringen in begroting opgenomen.

De gemeentelijke belastingen voor inwoners en bedrijven houden we zo laag mogelijk en proberen we waar mogelijk te matigen. We maken allereerst een analyse van de verschillende belastingonderdelen. Daarna vergelijken we die met andere gemeenten om te bekijken op welke punten we tot aanpassing kunnen komen.

- 2019/2020 => Scenario's/doorrekenen verschillende belastingcomponenten.
- 2020 => Analyse en vergelijking belastingdruk vormt een vast onderdeel van de P&C.

In het bestuur van de BAR sturen we op een gezonde verhouding tussen kwaliteit van dienstverlening door onze organisatie aan de inwoners en de kosten die hiermee zijn gemoeid. We steunen de ontwikkeling van geleidelijke groei van de digitale dienstverlening. Het is de kunst dat deze ontwikkeling hand in hand gaat met de persoonlijke benadering waarop onze inwoners rekenen.

In de Planning en Control cyclus verbeteren we de integratie tussen (beoogde) beleid en (begrote) kosten van verbonden partijen. Daarnaast brengen we in de P&C-cyclus de interne controle (VIC) op een hoger plan.

- 2019/2020 => Plan + implementatie verbetering in Verbijzonderde Interne Controle (VIC).
- 2021 => Integratieverbetering verbonden partijen in onze P&C-cyclus.

Educatie

Jong geleerd is oud gedaan... Daarom investeren wij in een goede ontwikkeling van kinderen en jongeren. Door samen te werken met Bibliotheek AanZet en onze basisscholen hebben wij op elke basisschool een Bibliotheek op School gerealiseerd. Kinderen krijgen zo meer plezier in lezen en verbeteren hun taalontwikkeling. Daar hebben zij later profijt van. Wanneer de ontwikkeling niet als verwacht gaat wordt integraal samengewerkt met het wijkteam, school en zorgpartners. De behoefte van kinderen staat voorop bij het aanbieden van hulp en/of ondersteuning.

- 2020 => Visieontwikkeling vroegschoolse educatie en inzet onderwijsachterstanden.
- 2020 => Ontwikkelagenda samenwerking wijkteam, school en zorgpartners.

Sport

In Albrandswaard vormt het verenigingsleven het cement van de samenleving en wij zijn dan ook trots op al onze verenigingen en wat zij betekenen voor onze inwoners. Met een afvaardiging vanuit het verenigingsleven (sport, en ook cultuur en welzijn) ontwikkelen wij een Verenigingsakkoord waarin de beleidsrichting voor de komende jaren wordt bepaald. Daarbij haken wij aan bij het Nationaal Sportakkoord wat als hoofddoel heeft om zoveel mogelijk mensen met plezier te laten sporten en bewegen. Voor Albrandswaard geldt ook muziek te maken, te recreëren en te ontmoeten.

- 2020 => Implementeren Verenigingsakkoord (in relatie tot het Nationaal Preventieakkoord).

In 2019 bieden wij aan de raad een voorstel aan voor een nieuwe locatie van Sportpark de Omloop. Na besluitvorming over de locatie wordt, gezamenlijk met de betrokken verenigingen, een inhoudelijk programma van eisen ontwikkelt voor de nieuwe locatie. Daarbij gaan wij uit van een toekomstbestendige maatschappelijk ondernemende vereniging in een multifunctionele clubaccommodatie.

- 2019 en verder => Visieontwikkeling verhuizing sportpark De Omloop.

Sociaal domein

Binnen het sociaal domein staat 'de mens' en de 'menselijke maat' voorop. We benutten de eigen kracht van mensen, betuttelen niet en bieden de hulp die echt nodig is. Hierbij werken de hulpverleners integraal en afgestemd op elkaar. Met name voor hulpbehoevenden die met een opstapeling van problemen te maken hebben is integrale aanpak pure noodzaak. Wij sturen op het toepassen van de mogelijkheden die wij zien voor verbetering van de interne en externe samenwerking, kennisdeling en het inzetten van creatieve oplossingen. De afstemming tussen Wonen, Welzijn (en Werk) en Zorg zijn daarbij leidend.

Op het Antes/Delta terrein zijn enkele jaren geleden gebouwen gesloopt. De cliënten zijn destijds elders gehuisvest. Volgens de nieuwbouwplanning van Antes komen er begin 2020 ca 144 cliënten terug. De gevolgen voor de begroting 2020 en volgend (participatiewet/WMO) worden nog in beeld gebracht.

Maatschappelijke ondersteuning:

- 2020 en verder => Faciliteren en ondersteunen inwoners met zelfstandig wonen in hun eigen buurt.
- 2022 => Structureel overleg zorgkantoor over mogelijkheden en knelpunten waarbij verschillende zorgstructuren naadloos op elkaar moeten aansluiten.

Kwetsbare groepen:

- 2020 en verder => Onze kwetsbare inwoners voelen zich gezien en maken eigen keuzes om problemen van wonen, welzijn (eenzaamheid) en zorg en werk in de toekomst te voorkomen.
- 2020 => Nadat we in 2019 de mogelijkheid hebben verkend en zo mogelijk een tijdelijke voorziening hebben gerealiseerd gaan we in overleg met de SWA om een definitieve plek realiseren voor een openbare "huiskamer" in, of in de nabijheid van, de kern Rhooon dorp.
- 2020 => Implementeren nieuwe verplichtingen Beschermd wonen en Maatschappelijke opvang.
- 2021 => Samen met relevante partners uitvoeren van het stappenplan dementievriendelijke gemeenten (samendementievriendelijk.nl):
  1. Participeren in het dementienetwerk;
  2. Vergroten van de kennis over dementie;
  3. Begeleiding op maat mogelijk maken

Werk en inkomen, minima en schuldhelpverlening:

- 2020 => Verbetermaatregelen invoeren op basis van de evaluatie minimaregelingen eind 2019 .
- 2020 => Uitbreiden van de keuzemogelijkheden van wederdiensten (bij wijze van tegenprestatie) voor bijstandsgerechtigden.
- 2020 => Optimaliseren samenwerking met Werkgevers Service Punt Rotterdam Rijnmond;
- 2020 => Aantal uitkeringsgerechtigden in albrandswaard ontwikkeld zich op, of beter dan, het landelijk gemiddelde.
- 2021 => Onderzoek naar- (2019/2020) en realisatie (2021) van een centrum voor hergebruik (o.a. kleding, en voedsel) in Albrandswaard.

Jeugdhulp:

- 2020 => Opstellen meerjarenbeleidskader Jeugdhulp.
- 2020 => Preventieve en curatieve inzet op het vraagstuk (problematische) echtscheidingen.
- 2020 => Opstellen Preventieagenda Jeugd
- 2020=> Monitoren bevindingen Kinderombudsman mbt gespecialiseerde jeugdhulp

Zorg & Welzijn:

- 2020 => Implementeren Nationaal Preventieakkoord (in relatie tot het Verenigingsakkoord).

Wijkteams:

- 2020 => Optimaliseren clientondersteuning. Ondersteuning op maat voor cliënten die vanuit eigen netwerk onvoldoende ondersteund (kunnen) worden
- 2019 => Implementeren en optimaliseren (wettelijke) zaken OGGZ.

D. AUTONOME ONTWIKKELINGEN 2020

Autonome ontwikkelingen vinden plaats die hun invloed hebben op de beleidsagenda van 2020 en de financiën van Albrandswaard. Ook zijn aanpassingen nodig op het bestaande beleid. In deze paragraaf benoemen wij de onderwerpen en geven daar waar mogelijk de financiële gevolgen weer.

Investing/Product	Omschrijving	Structurele gevolgen			
		2020	2021	2022	2023
Wonen	Uitvoering woningmarktprogramma.	-10.000	-10.000	-10.000	-10.000
Wonen	Onderzoek naar een wijk, waarin partijen samenwerken op het gebied van wonen, welzijn en zorg.	-10.000	0	0	0
Wonen	Regionale samenwerking: evaluatie verordening woonruimtebemiddeling en uitvoering woningmarktafspraken.	-20.000	0	0	0
Sociaal	Sloopkosten Instroompunt.	-50.000	0	0	0
Sociaal/Educatie	Doelgroepenvervoer ivm nieuwe aanbesteding.	-75.000	-75.000	-75.000	-75.000
Totaal		-165.000	-85.000	-85.000	-85.000

Wonen

Voor de totale woningvoorraad in Albrandswaard is het uitgangspunt dat wij voorzien in de lokale woningbehoefte en dat wij de kwaliteit en leefbaarheid in de dorpen behouden. Daarom ontwikkelt Albrandswaard in 2019 een woningbouwprogramma. Dit is een sturingsinstrument tussen het strategische niveau van de Albrandswaardse Woonvisie en het tactische niveau van MPO/marktinitiatieven. Het programma is erop gericht om op basis van inzicht in de plaatselijke behoefte aan woningen (verhuisbewegingen, demografische ontwikkelingen) te komen tot een jaarlijks te actualiseren richtgetal voor woningen die nodig zijn voor de eigen inwoners.

We werken niet alleen aan de omvang van de woningvoorraad, maar faciliteren ook onze inwoners die langer thuis blijven wonen als zij zorg nodig hebben. We geven inhoud aan combinatievormen van wonen, welzijn en zorg en maken in 2019/2020 een start met een onderzoek naar de mogelijkheden van een wijk, waarin partijen op het gebied van wonen, welzijn en zorg samen met de gemeente langer thuis wonen faciliteren.

Renovatie/sloop Instroompunt/huisvesting scouting

Wij zijn eigenaar van de huidige units en daarom ook verantwoordelijk voor de verwijdering hiervan. De kosten voor de verwijdering/sloop zijn geraamd op € 50.000,-. Het is afhankelijk van de plannen van de Scouting naar een geschikte toekomstbestendige clubaccommodatie. Na de gerealiseerde investering wordt de Scouting eigenaar en onderhouden zij het pand en de bijbehorende buitenruimte. Bepaalde exploitatiekosten vervallen, aangezien de Scouting dit zal overnemen.

Sociaal/Educatie

Het doelgroepenvervoer is opnieuw aanbesteed. Vanaf schooljaar 2019/2020 wordt gewerkt via een Regiecentrale. Het inzetten van een Regiecentrale op zich is budgetneutraal t.o.v. een klassiek vervoerscontract. Doordat we meer kwaliteitseisen stellen en hier via contractmanagement strak op gaan sturen, zijn de huidige kosten niet te vergelijken met de kosten ten tijde van de vorige aanbesteding én, omdat er nog geen benchmarkgegevens beschikbaar zijn van Regiecentrales, verwachten we een stijging van de kosten van het doelgroepenvervoer. Nadat de aanbestedingen in het voorjaar 2019 afgerond zijn, maken we een doorrekening van de kosten van het doelgroepenvervoer. Indien nodig volgt een voorstel voor bijstelling van het budget doelgroepenvervoer voor de begroting 2020.

E. BEDRIJFSVOERING

Onderstaand geven wij de financiële gevolgen voor onze bedrijfsvoering weer door een aantal (toekomstige) wijzigingen in de wet- en regelgeving en beleid. Deze ontwikkelingen staan/zijn hoofdzakelijk toegelicht in de begroting en tussenrapportage van de BAR-organisatie over respectievelijk 2019 en 2020.

Financiële aspecten E. Bedrijfsvoering

Product	Omschrijving	Structurele gevolgen			
		2020	2021	2022	2023
BAR-Bijdrage Sociaal Domein/Maatschappij.	Fundament en formatie.	-350.000	-350.000	-350.000	-350.000
BAR-Bijdrage Algemeen.	Begroting 2020 e.v.	-66.200	-66.200	-66.200	-66.200
Totaal Bedrijfsvoering		-416.200	-416.200	-416.200	-416.200

Sociaal Domein/Maatschappij

Onze ambitie en bestuurlijke opdracht is het samenbrengen van de ondersteuning in één integrale en wijkgerichte aanpak. Hierdoor verwachten we beter in staat te zijn de bestuurlijke ambities te realiseren. Met de extra beschikbaar gestelde middelen zijn we bezig om de (werk)processen te verbeteren en integraal neer te zetten overeenkomstig ons dienstverleningsmodel. De steeds complexer wordende hulpvragen kunnen zo beter worden aangepakt.

Bij de start van het fundament Maatschappij (met name gericht op Sociaal Domein) is aangegeven dat een gedeelte van het fundament structureel is. Het structurele gedeelte van het fundament bedraagt circa € 350.000. Hierbinnen vallen ook de beleidsvelden van Maatschappelijke Zaken zoals Sport, Cultuur, Onderwijs en Welzijn. Uw raad gaat hierover een separaat voorstel ontvangen.

BAR-organisatie begroting 2020

Autonome ontwikkelingen en volumegroei en handhaven huidig ambitieniveau. Bij dit onderdeel gaat het om werkgeverslasten, cao, inflatie en autonome groei van aantallen. Andere budgetverhogingen blijven nodig om te kunnen investeren in de kwaliteit van de dienstverlening om aan de huidige ambitie te kunnen (blijven) voldoen.

F. INVESTERINGEN

Bij het opstellen van het meerjareninvesteringsprogramma 2020-2023 zullen de vervangingsinvesteringen en de nieuwe investeringen bepaald worden. Hieronder schetsen wij de bekende ontwikkelingen van investeringen die financiële gevolgen hebben bij het opstellen van de programmabegroting 2020 en haar meerjarig perspectief.

Investering	Omschrijving	Structurele gevolgen			
		2020	2021	2022	2023
€ 300.000,- (afschrijving 20jr)	Renoveren en vervangen paden park Rhoon.	0	-19.500	-19.500	-19.500
Totaal kapitaallasten		0	-19.500	-19.500	-19.500

Renoveren en vervangen paden park Rhoon

Voor het renoveren en vervangen van de paden in het park Rhoon is in de begroting nog geen investering opgenomen. Wij verwachten dat in 2020 in samenhang met het nieuw opgestelde plan/ontwerp voor het Park een bedrag van € 300.000,- nodig is. Ook als het nieuwe inrichtingsplan van het park Rhoon geen doorgang vindt, is dit bedrag nodig om de paden heel en veilig te houden.

G. VOORGESTELDE DEKKING

Om tot een materieel sluitende begroting 2020 en meerjarenraming 2021-2023 te komen is de inzet van extra dekkingsmiddelen noodzakelijk. Voorstellen hiertoe zijn hieronder opgenomen.

Product	Omschrijving	Structurele gevolgen			
		2020	2021	2022	2023
Meicirculaire	De meicirculaire is pas begin juni te verwachten; de aangepaste ontvangsten kunnen grote gevolgen hebben voor de prognose van ons begrotingssaldo.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Algemene Reserve	Aframen dotatie 2020 en 2021.	100.000	200.000	0	0
Reserve Sociaal Domein	Inzet ruimte tot minimale omvang van 1,6 miljoen.	400.000	0	0	0
Budgetten Sociaal Domein	Nadere analyse Programmabudgetten maken ter mogelijke dekking/omzetting naar verhoogde BAR-bijdrage fundament.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Voorziening Spelen	Vrijval voorziening en dotatie vanwege wettelijke omzetting naar investeringskredieten.	345.000	5.000	5.000	5.000
Stelpost IBP	Aframen budget lokale vertaling IBP en functioneel ramen/labellen.	350.000	650.000	650.000	650.000
Stelpost BAR-bijdrage	Inzet stelpost voor stijging CAO/Werkgeversbijdrage.	100.000	150.000	200.000	250.000
Totaal voorgestelde dekking:		1.295.000	1.005.000	855.000	905.000

Gevolgen meicirculaire.

De gevolgen van de meicirculaire zijn pas begin juni bekend en dus nog niet in onze Voorjaarsnota 2020 verwerkt. Wel kunnen de uitkomsten een groot effect hebben op ons uiteindelijke begrotingssaldo en bepalend zijn voor de eventuele noodzakelijke inzet van onderstaande dekkingsvoorstellen. Wij proberen u zo snel mogelijk te informeren hierover.

Aframen dotatie Algemene Reserve 2020 en 2021.

We hebben in onze begroting 2019 een standaard jaarlijkse storting in onze Algemene Reserve begroot oplopend tot € 200.000,- in 2021 en verder. Wij stellen voor, indien nodig blijkt, om deze dotatie voor de jaren 2020 en 2021 af te ramen ter algemene dekking van het begrotingssaldo.

Inzet ruimte in de Reserve Sociaal Domein – Budgetten Sociaal Domein.

Binnen de door u vastgestelde regels van de Reserve Sociaal Domein (Max.2 – Min. 1,6 miljoen) is er financiële ruimte van € 400.000,- ontstaan door stortingen van overschotten uit de afgelopen jaren. We stellen voor gezien de vele (financiële)ontwikkeling om een uitname van dit bedrag te ramen voor 2020 gelijktijdig met een nadere analyse van alle budgetten voor het opstellen van de begroting 2020. Aangezien er zowel extra programmabudget wordt gevraagd (zie 1^e tussenrapportage 2019) als ook extra BAR-bijdrage voor fundament en personeel blijft de inzet van dit geld binnen het Sociaal Domein geborgd maar dienen we wel onze budgettering scherp in de gaten te houden.

Vrijval voorziening Spelen.

Deze voorziening van € 340.000,- en jaarlijkse dotatie van € 5.000,- zijn overbodig geworden omdat de wetgeving ons verplicht tot het opvoeren van investeringen (en dus rente en afschrijvingen) voor vervanging van speelvoorzieningen. We mogen dus niet meer uit deze voorziening gewenste vervanging direct “out of pocket” bekostigen.

Aframen budget/stelpost IBP lokale vertaling.

In onze begroting 2019 hebben we als stelpost (dus nog niet functioneel geraamd) het ontvangen geld voor het Inter Bestuurlijk Programma (IBP) vanuit de circulaire geraamd ter dekking voor toekomstig beleid op de voorgeschreven brede (samenwerkings)terreinen. Indien nodig blijkt gaan we deze stelpost inzetten door functioneel kosten te ramen (labelling) zodat we een goede verantwoording kunnen afleggen wat we met deze middelen hebben gedaan en hebben bereikt. Voor 2022 en verder blijft er dan nog structureel € 250.000,- per jaar op deze stelpost staan.

Inzet stelpost BAR-bijdrage.

Omdat de ambtenaren CAO per 1-1-2019 verlengd moet worden en het de verwachting was dat de werkgeversbijdragen voor premies en pensioenbijdragen verhoogd zouden gaan worden, is er bij de begroting 2019 rekening gehouden met het feit dat we hiervoor niet volledige compensatie vanuit het Rijk zouden ontvangen en hiervoor een stelpost geraamd. Wij gaan deze nu inzetten ter compensatie van de verhoogde werkgeverspremies in de vorm van een verhoogde BAR-bijdrage (zie ook de 1^e tussenrapportage 2019).

H. GEVOLGEN GEMEENTELIJK BELASTINGBELEID

Voor 2020 kunnen nieuwe maatregelen en keuzes gemaakt worden inzake ons gemeentelijk belastingsbeleid. Voor de tariefstellingen van afvalstoffen- en rioolheffing wordt de begroting 2020 opgesteld op basis van een kostendekkend uitgangspunt. De actuele ontwikkelingen voor de belangrijkste onderdelen van ons gemeentelijk belastinggebied schetsen wij hieronder.

Gevolgen gemeentelijk belastingbeleid (H)

Product	Omschrijving	Structurele gevolgen			
		2020	2021	2022	2023
Vennootschapsbelasting	Actualisatie doorrekening	-73.300	29.200	30.600	30.600
Totaal		-73.300	29.200	30.600	30.600

1. Afvalstoffenheffing

Voor de tariefstelling is nog geen duidelijkheid over de kosten en investeringen die nodig zijn voor de realisatie van doelstellingen en ambities rondom de afvalinzameling- en verwerking. Een nieuw beleidsplan zal in oktober van 2019 aan de raad worden voorgelegd. Pas na vaststelling kan er een financiële doorrekening gemaakt gaan worden, weten we welke investeringen er gedaan moeten worden en kan de begroting hierop worden aangepast.

2. Rioolheffing

Het geldende gemeentelijk rioleringsplan (GRP) loopt tot eind 2020. In 2020 zal een nieuw GRP worden opgesteld en aan u worden voorgelegd. Hierbij zal duidelijk moeten worden welke mogelijkheden er zijn in de tariefstelling voor de rioolheffing.

3. Onroerende zaakbelasting

Het bestaande beleid is dat wij de opbrengst van de onroerende-zaakbelasting (OZB) niet laten beïnvloeden door een waardedaling of waardestijging van het onroerende goed. Dit beleid wordt al geruime tijd consequent toegepast. De opbrengst onroerende zaakbelastingen, waarmee wij in de begroting rekenen, is 3% hoger dan het jaar ervoor. Daarnaast wordt bij de opbrengst rekening gehouden met de woningbouwplanning (areaaluitbreiding) en verminderingen op aanslagen (in verband met bezwaren). Voor 2020 is de verwachting dat de tariefstelling van de OZB voor alle doelgroepen gaat dalen vanwege de sterke waardestijging en areaaluitbreiding van het onroerende goed in onze gemeente.

4. Vennootschapsbelasting (Vpb)

Op basis van de realisatiecijfers 2018 en de meerjarenprognose grondexploitaties 2019 zijn de verwachte lasten voor de vennootschapsbelasting geactualiseerd.

Dit brengt financiële gevolgen met zich mee, namelijk: een bijraming van € 73.300 (nadelig) voor het jaar 2020 en vanaf 2021 een aframing van ongeveer € 30.000 (voordelig).